

Jó Pajtás

2016. IV. 14.

70. évf., 13. szám

Fotó: Molnár Edvárd

Ára 50 dinár

*Horgosra került az ÁMV különdíja
Kis horgászok készüljétek, újra lesz Jó Pajtás Liga!
Iskolnapot ültek az óbecsei Petőfiben
„Izé”, „micsoda”, „hogyishívják”?*

JÓ PAJTÁS LIGA ÖTÖDSZÖR

Irány a vízpart!

Egyelőre csak annyit árulunk el, hogy az idén is megrendezésre kerül kis horgászaink nyári versenysorozata, immár ötödször! Hogy pontosan mikor és hol lesznek a versenyek, azt a csapatvezetők idejében közlik veletek. A nemrégiben Adán megtartott összejövetelen körvonalazódott a versenynaptár, a finomításokra és a pontosításokra menet közben fog sor kerülni. A versenysorozatot ismét ötfordulásra tervezték, azzal a meghagyással, hogy kedvezőtlen időjárás esetén – tavaly így alakult – a négyfordulás is jó lesz. Változásnak számít, hogy a korábban rendszeresen fellépő bácsföldváriak nem tudják többé vállalni a fellépést valamennyi versenyen, de egyiken-másikon meg fognak jelenni. Ennek ellenére a verseny tömegesebbnek ígérkezik, mint korábban bármikor volt. A Jó Pajtás Ligában jövőre fellép egy melencei és legalább egy gunarasi csapat is. A régiek közül pedig – csak emlékeztetünk – itt lesznek a szabadkaiak, az adaiak, a szajániaiak, a szanádiak, a péterréveiek, az óbectesiek, a törökbecseiek, a temeriniek, az elemérik... A tömegesség pedig gondokkal jár. Itt most nem az anyagiakra gondolunk – azokból mindig is volt, de ezzel foglalkozzanak a felnőttek –, hanem a pályára. Verseny megtartásához ugyanis megfelelő vízpart kell. Meg víz is, amelyben van hal. Amikor olyan sok a versenyző, mint amennyi a Jó Pajtás Ligában az idén lesz, akkor a követelményeknek megfelelő versenypályát nem lehet minden utcasarkon találni. A jól beváltak közül marad az Aranka-part, az óbectesi csatorna... Itt találkozunk májusban.

Anyanyelvi verseny Nyugat-Bácskában

A bácskerteszi József Attila Általános Iskolában április első hétfőjén tartották meg a körzeti nyelvtanversenyt, amelyen harmincnégy diák vett részt Nyugat-Bácska településeiről: Doroszlóról, Gombosról, Szilágyiról, Bácskertesről, Kúláról, Nemesmiliticsről, Bezdánból és Zomborból.

A doroszlói Petőfi Sándor Általános Iskolát Hegybeli Noémi 5. osztályos tanuló és Balla Réka 8. osztályos tanuló képviselte, mindketten I. helyezést értek el. Ők fogják képviselni iskolájukat a köztársasági anyanyelvi versenyen Szabadkán.

B. I.

ÁPRILIS VÉGÉIG

Várjuk munkáitokat a rajzpályázatra

Javában érkeznek az anyagok Ez az én szülőföldem címmel meghirdetett képzőművészeti pályázatunkra. Szinte kitapintható, hogy közeledik a beküldési határidő, azaz április vége.

Most sem késő bekapcsolódní! Ábrázolni kell azt az életteret, amelyet beleszülettetek, és amelyet feltehetően szerettek. Ez lehet a szobátok, a házatok, a falvatok, városotok jellemző, és számotokra meghatározó helye, vagy bármi, ami esetetekbe jut annak a szónak a hallatán: szülőföld.

Az alkotások közül szakmabeliek nevezik meg az öt-tíz legsikeresebbet, és azok szerzőit megjutalmazzuk A magyar festészet mesterei című könyvsorozat egy-egy kötetével, melyet a budapesti Kossuth Kiadó és a Magyar Nemzeti Galéria közösen adott ki.

Címünk: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, és jopajtas.szerk@magyarszo.com. A borítékon, kérjük, tüntessétek fel: Rajzpályázat, valamint adataitokat: név, lakcím helységnévvel, irányítószámmal, iskola, osztály.

Horgosra került az ÁMV vándordíja

A XV. alkalommal megrendezett szabadkai találkozón 39 iskola 604 diákja mérte össze tudását és tehetségét

Ki írja a legszebb fogalmazást? Ki szaval a legmélyebb átéléssel? Ki rajzolja a legélethűbb képeket? Ki énekel a legkristálytisztább hangon? Kinek a színelőadásán dől a nevetéstől a közönség? Ki beszél a legékesebben? Minderre választ kaphattunk szombaton az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjén Szabadkán. A rendezvényt az idén tizenötödik alkalommal szervezte meg az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete.

A versengés három helyszínen zajlott, a Majsai Úti Általános Iskolában, a Zeneiskolában és a Mladost Művelődési Házban. Az idei versenyen 39 iskola 604 diákja vett részt. A szombati döntőre Vajdaság egész területéről érkeztek a korábbi elődöntőkből legjobbként kikerült diákok. A legnagyobb utat a muzslyai diákok tették meg, ez azonban őket sem befolyásolta abban, hogy mosolyogva, jó kedvvel mérjék össze tudásukat a többi diákkal. A tehetségesek legtehetségesebbjei tíz kategóriában mérték össze tudásukat, talentumukat. Összesítésben a legjobb eredményt a horgosi Kárász Karolina Általános Iskola diákjai érték el, így ők vihették haza iskolájukba az ÁMV vándordíját, amelyet a következő egy évben büszkén őrizhetnek, illetve mutogathatnak intézményükben.

A Majsai Úti Általános Iskolában megtartott központi rendezvényt **De Negri Ibolya**, az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesületének elnöke nyitotta meg. De Negri Ibolya később a Jó Pajtásnak is nyilatkozott, és elmondta, hogy a vetélkedő alapvető célja mindig is a magyar nyelv ápolása, az anyanyelv szeretetének erősítése, az irodalomismeret, a műveltség elmélyítése és az ismeretek bővítése volt. A szabadkai döntőre a legjobbak legjobbjai érkeztek, hiszen kategóriánként egy iskola egy-egy diákja vehet részt, mondta az elnök asszony.

– Örülünk, hogy ilyen nagy számban és egész Vajdaság területéről érkeztek diákok. Az idén is rangos a 38 tagos zsűri, legtöbbjük már sokadik éve itt van velünk. Néhány évvel ezelőtt vándordíjjal, egy Tiffany-oszloppal gazdagodtunk. Ezt az az iskola viheti haza, amelynek diákjai a legtöbb díjat szerezték meg. Az évről évre változó, hogy melyik kategóriában mutatják fel a diákok a legjobb teljesítményt. A színjátszás kategóriában azonban minden évben erős a mezőny. Az persze észrevehető, hogy melyik iskolában működik színjátszó csoport és melyikben nem. A szép beszéd kategóriára általában csak kevesen jelentkeznek, noha ez a kategória rendkívül fontos lenne, hiszen napjainkban a gyerekek egyre kevesebbet beszélnek egymással. Ilyen körülmények között a tanárok feladata beszédre, illetve a szép beszédre ösztönözni a gyerekeket – nyilatkozta De Negri Ibolya.

A versengő diákok nem tűntek lámpalázasnak, fegyelmelzeten, ám suttogó zümmögéssel

várták, hogy befejeződjék a nyitórendezvény, és végre megkezdődjék a versengés. Amíg a zsűri értékelt a munkákat, a résztvevők a zsibongóban játszhattak és tánczátat is szerveztek számukra.

Pesevszki Evelyn
Fotó: Molnár Edvárd

A díjazottak:

Fogalmazás:

3-4. osztály:

1. Prokec Petra – Nikola Tesla, Topolya
2. Pekla Kitti – Arany János, Oromhegyes
3. Szalai Patrícia – Miroslav Antić, Palics

5-6. osztály

1. Marások Hannah – József Attila, Kupuszina
2. Apró Dorottya – Jovan Mikić, Szabadka
3. Sziveri Móra Ágota – Majsai Úti, Szabadka

7-8. osztály

1. Varga Andrea – Miroslav Antić, Palics
2. Süli Ákos – Széchenyi István, Szabadka
3. Tóth Noémi – Jovan Mikić, Szabadka

Versírás

7-8. osztály

1. Paulyuk Jenifer – Ady Endre Kísérleti, Kishegyes
2. Lipták Lóránt – Október 10., Szabadka
3. Horvát Alexa – Miroslav Antić, Palics

Képzőművészet

1-2. osztály

1. Dávid Orsolya – Arany János, Oromhegyes
  2. Papp Eleonóra – Petőfi Brigád, Kúla
  3. Kujundzsity Tifani – J. J. Zmaj, Szabadka
- Kincses Kitti – Október 10., Szabadka

3-4. osztály

1. Szabó Rác Albert – Széchenyi István, Szabadka

- Bosnyák Martin – Kárász Karolina, Horgos
2. Horváth Nóra – Dózsa György, Gunaras
3. Flajsman Noémi – Petőfi Sándor, Hajdújárás

5-6. osztály

1. Horváth Veronika – Kárász Karolina, Horgos
Lázár Lea – Petőfi Sándor, Óbecse
2. Martinović Balázs – Nikola Tesla, Topolya
3. Illés Lehel – Petőfi Sándor, Hajdújárás

7-8. osztály

1. Lassú Ivett – Hunyadi János, Csantavér
Szabó Franciska – Kárász Karolina, Horgos
2. Végső Vivienn – Nikola Đurković,
Bácsfeketehely
Ránai Natália – József Attila, Kupuszina
3. Hallai Glória – Szervó Mihály, Muzslya
Sóti Zsófia – Arany János, Oromhegyes

Szólóének

1-2. osztály

1. Kis Stangl Hanna – Október 10., Szabadka
2. Gyémánt Dominik – Ivan Goran Kovačić,
Szabadka
3. Kovács Viktória – Arany János, Oromhegyes

3-4. osztály

1. Koncz Antónió – Petőfi Sándor, Óbecse
2. Tallós Kinga – Petőfi Sándor, Óbecse
3. Juhász Leóna – Jovan Mikić, Szabadka

5-6. osztály

1. Ivánovics Viktor – Dositej Obradović,
Újvidék
2. Dunai Albert – Đuro Salaj, Szabadka
3. Tallós Hédi – Petőfi Sándor Óbecse

7-8. osztály

1. Szabó B. Anett – Samu Mihály, Péterréve
2. Fenyvesi Zénó – Petőfi Sándor, Óbecse
3. Donyai Evelin – Miroslav Antić, Palics

Versmondás

1-2. osztály

1. Sebők Csáki Szintia – Jovan Mikić, Szabadka
2. Herbatényi Botond – Petőfi Sándor, Óbecse
3. Barna Léda – Szervó Mihály, Muzslya

3-4. osztály

1. Vajda Noa Pálma – Nikola Đurković,
Bácsfeketehely
2. Kormányos Ákos – Szervó Mihály, Muzslya
3. Berkec Dejan – Thurzó Lajos, Zenta

5-6. osztály

1. Károlyi Egon – Petőfi Sándor, Óbecse
2. Ajtai Balázs – Jovan J. Zmaj, Szabadka
3. Vanka Réka – Ady Endre Kísérleti,
Kishegyes

- Lukács Melissza – Kókai Imre, Temerin

7-8. osztály

1. Sziveri Éva – Kókai Imre, Temerin
2. Major Lili – Ady Endre Kísérleti,
Kishegyes
3. Varga Imola – Samu Mihály, Óbecse

Versmondás – környezetnyelv

1-2. osztály

1. Đurković Anđela – Petőfi Brigád, Kúla
2. Triznyia Luca – Hunyadi János,
Csantavér
3. Krčelić Emina – J. J. Zmaj, Szabadka
Marčelo Berček – Petőfi Sándor, Óbecse

3-4. osztály

1. Bico Viktor – Majsai Úti, Szabadka
2. Flora Adela – Kizúr István, Szabadka
3. Szeles Anita – J. J. Zmaj, Szabadka

5-6. osztály

1. Radovanov Ana Marija – Majsai úti,
Szabadka
2. Katarina Čučković – J. J. Zmaj, Szabadka
3. Tobdžić Katalin – Samu Mihály, Péterréve

7-8. osztály

1. Nagy Tamás – Samu Mihály,
Péterréve
2. Prčić Mila – Széchenyi István,
Szabadka
3. Marija Marčetić – Széchenyi István,
Szabadka

Próza-mondás

3-4. osztály

1. Erdei Anna Dorka – Ady Endre Kísérleti,
Kishegyes
2. Kopasz Réka – Széchenyi István, Szabadka
3. Kiskomáromi Zsolna – Petőfi Sándor, Óbecse
Tóháti Tamás – Október 10., Szabadka

5-6. osztály

1. Kőműves Csenge – Ady Endre Kísérleti,
Kishegyes
2. Cucity Ivan – Nikola Đurković,
Bácsfeketehely
3. Kéri Sándor Botond – J. J. Zmaj, Szabadka

7-8. osztály

1. Kecsenovics Kitti – Hunyadi János,
Csantavér
2. Balley Ingrid – Petőfi Sándor, Hajdújárás
3. Szőke Rebeka – Ady Endre Kísérleti,
Kishegyes

Szép beszéd

1. Kisutcai Szilárd – Petőfi Sándor, Óbecse
2. Pintér Fanny – Majsai Úti, Szabadka
Ali Amina – Hunyadi János, Csantavér
3. Berényi Edina – Kárász Karolina, Horgos

Műveltségi teszt

1. Hegedűs István – Vuk Karadžić, Bajmok
Győri Lídia – Kárász Karolina, Horgos
2. Gordos Máté – Cseh Károly, Ada
3. Domonkos Georgina – Majsai Úti, Szabadka

Felső színjátások

1. Hunyadi János, Csantavér
2. Október 18., Zentagunaras
3. Kárász Karolina, Horgos/Kispiac

Alsós színjátások

1. Cseh Károly, Ada
2. Jovan Mikić, Szabadka
3. Miroslav Antić, Palics
3. Kárász Karolina, Horgos/Kispiac

Környezetnyelv színjátások

1. J. J. Zmaj, Szabadka
2. Hunyadi János, Csantavér

A felsős színjátások között a legjobb férfi főszereplőnek járó díj: Dudás Lázár, Október 18., Zentagunaras; a legjobb női főszereplő díja: Fodor Mónika, Szervó Mihály, Padé

Iskolanapot ünnepeltek az óbecsei Petőfiben

A Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör színháztermében tartották meg az azonos nevű, neves óbecsei általános iskola napját, melyen Baksa Ágota zenetanárnő vezényletével felhangzott az iskola himnusza magyar és szerb nyelven. A március 22-ei ünnepségen **Balog Virág Zsolt** igazgató olvasta föl ünnepi beszédét, szólt a 61 éves iskoláról, diákokról, a munkáról, a célokról...

Gál Noémi beleérező szavalata

– Észrevétlenül gyarapodik a tudás, az élmények raktározódnak, életre szóló barátságok köttetnek... – kezdte beszédét az igazgató. Kölcsey Ferencet idézte, majd kifejtette, hogy olyan helyre szeretné tenni az iskolát, ahová tanuló és tanár nap mint nap szívesen jár, mert ahogy a mondás tartja: minden gyermek megérdemel egy elégedett pedagógust. – Tanáraink hite és tanulóink mosolya tartsa meg még nagyon sokáig ezt az iskolát! – fejezte be beszédét az igazgató.

Ezután egy csokorra való Petőfi Sándor-verseket hallottunk a felső tagozatos tanulók előadásában.

Ötletes volt **Palotás Alekszandra** elsőseinek színpadi játéka, Móra Ferenc Kevély Kereki című meséjének előadása, amelyben a kevély főurat maga Petőfi Sándor tréfálta meg, de elnyer-

Az énekkar

te a közönség tetszését a cowboy-dal is, melyet szerb nyelven adtak elő.

– Iskolánk tavaly kiérdemelte az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjén a legmagasabb pontszámot elért iskolának járó vándorserleget, a Vándordíjat, a Tiffany-tornyt. Az idén **ugyancsak kitétek magukért az iskola tanulói: Máté Ágota, Tufegdžić Mónika és Palotás Alekszandra** tanítványai – hallhattuk **Varnyú Kinga** műsorvezető bejelentését.

Lázár Lea szaval

Gál Noémi a Népem költője elnevezésű szavalóversenyen eljutott a tartományi versenyre, melyet Szécsányban tartanak meg. Ő is fellépett a műsorban. Hallottunk szerb nyelvű dramatizációt, majd **Tallós Hédi, Szemendri Balázs, Fenyvesi Zénó és Berček Marceló** mutatkoztak be.

Az iskola felső tagozatos diákjai: **Sunčica Banjanin és Nataša Kruščić** tanárnő felkészítésében ez év március 14-én részt vettek a Miroslav Antićról elnevezett szavalóversenyen. Kima-

gasló eredményt értek el, mint hallhattuk, nem véletlenül. Az ünnepi műsorban felléptek az első, a második és a harmadik helyezett szaválók: **Károlyi Egon, Tomić Nikola és Lázár Lea**.

Koncz Antóniő a Vén Európával az ÁMV-n is nagy sikert ért el

Következett Az én kettesem, azaz a Bye Alex Kedvesem című dalára átírt paródia. Fergeteges ritmikai táncsal, játékkal adták elő a negyedikesekek, **Csernyák Szilvia és Vastag Géber Judit** tanítónők diákjai.

A gazdag és változatos műsor végén Ne legyen háború! címmel a másodikosok, és harmadikosok ritmikai táncát nézhettük meg, Ivana Štrbac és Iboljka Banko tanítónők diákjai.

Koncz Erzsébet

Az én kettesem című paródia Bye Alex Kedvesem című dalára

Petőfi verseit szavalják a felsősök

A szegedi Árvízi Emléknapon a csantavéri cserkészek

Az idén is részt vettünk a márciusban megrendezett szegedi Árvízi Emléknapon, melyet az idén 12. alkalommal tartanak meg.

Már fél nyolckor elindultunk Csantavérről, de mivel a határon elég sokat váraakoztattak minket, kicsit elkéstünk. A jó társaságban hamar elszaladt az idő. Miután csapatonként felsorakoztunk a Dóm téren, ismertették velünk a napi programot. Délelőtt szabad foglalkozás volt, délután pedig különböző játékokon vehettünk részt. Miután minden tudnivalót elmondtak a felügyelőink, utunkra bocsátottak minket, így birtokunkba vehettük a Dóm teret. A mi őrünk először a pólóért sietett. Csatasorba álltak azok is, akik jelentkeztek a főzőversenyre. Már teával a kezünkben folytattuk a sátrak felfedezését. Volt kémikus sátor, kítűző készítés, bőrizés, decoupage, sógyurma, kipróbálhattuk az íjászatot és a faragást is, a fiúknak

a kovácslás jelentett nagy örömet. Kétség nem fér hozzá, a kítűzős sátonál töltöttük a legtöbb időt. A második kedvenc helyünk a könyvtár volt. Az első emeleten gyermekkönyveket láthattunk, a legfelsőn pedig egy kedves könyvtáros nő tartott rövid előadást a könyvtárral és az árvízzel kapcsolatban. Az ifjúsági regényeknél is hosszan időztünk. Sajnos egy idő után el kellett jönnünk onnan, mivel kezdetét vette az ebéd, ami nem más volt, mint virsli. Még volt néhány óránk, így a különböző sátrakban kerestünk szórakozást, kettő óra után pedig kezdődhetett a hadijáték. Miután kellően szétválogatták az őröket, mindenkivel ismertették a játék lényegét, és el is kezdhettünk játszani. A játék lényege az volt, hogy a saját vásznunkra, amely Szegedet ábrázolta, minél több kartonból készült épületet helyezünk fel, olyanokat, mint a Dóm, föld vagy akár csak egy egyszerű

ház. Ezt mind sátrakban vehettük meg bizonyos értékért. Madzag, kő, gyufa és kukorica volt a fizetőeszköz. Meg volt szabva, hogy mi milyen áron kapható. Az árfolyam tizenöt percenként változott. Egy király vagy királynő uralkodott, a csapat többi tagja katona volt. Két katona küzdhetett meg egymással. Erre is kiszabott játékmennyiség volt. Az idő hamar eltelt. Ezután részt vettünk egy ökumenikus imán a Dómban, ezalatt lehetőségünk volt elvégezni a szentgyónást is. Az eredményhirdetés következett. Sajnos a csapatunk nem ért el helyezést a hadijátékon.

Akik tehették, maradtak vacsorára, táborútra és az éjszakai játéokra is. Reménykedem, hogy a következő rendezvényen is ott lehetek.

**Anitics Szuzanna, Nefelejcs őrök
16. sz. Szilágyi Erzsébet cserkészcsapat,
Csantavér**

Képtárban jártunk

Szülővárosunkban, a szabadkai Kortárs Galériában jártunk március utolsó napján, ahol megtekintettük Berki Viola festményeit, grafikáit, majd műhelyfoglalkozásra is ott maradtunk. Jasmina nénitől megkaptuk a festőnő Meditáció című festményéről készült fénymásolatot,

és a hiányos részeit nekünk kellett berajzolnunk, majd színeznünk a saját elképzelésünk szerint. Nem volt nagyon nehéz a feladat, élveztük a munkát.

Erdélyi Pataki Lára és Kuti Lili, 2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Kedves Adrián!

Azért írom ezt a levelet, mert olvastam a Jó Pajtás című diáklapban, hogy szeretnél levelezni.

Az én nevem Tufegdzic Dániel. Negyedik osztályba járok, az óbcesei Petőfi Sándor Általános Iskolába. Az iskola épülete nagyon régi, kétemeletes. A mi tanteremünk az első emeleten van. Az osztályomban tizenhárman vagyunk. Szeretek ide járni, mert segítőkész barátaim vannak. A tanító nénink nagyon jó, a legjobb osztálytanító!

Szabadidőmben szeretek számítógépezni és futballozni. Amikor van időm, autóbusszal is szoktam utazni, mivel apukám buszsofőr.

Te hova jársz iskolába? Mit szeretsz csinálni a szabadidődben?

Várom mielőbbi választ!

Óbecse, 2016. 03. 25.

Baráti üdvözléssel: Dániel

Tufegdzic Dániel, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Lefekvés előtt

Csillagok néznek be az ablakon,
este van már, ásítózom.

Anya lágyan a karjára vesz,
fészkelődöm, vackolódóm,
s ő szelíd hangon mesélni kezd.

Amíg mesél szépeket,
cirógat is engemet,
s én lassan elszenderedek.

Kitárul meseország kapuja,
s tündérek szállnak át rajta.
Itt fogócskázna a szobában,
úszkálnak a kakaóban.
Én is velük tartanék,
ha ilyen álmos nem volnék.
Puszit küldök nekik, tizet,
s álomra hajtom fejemet.

Hegedűs Sára, 5. osztály, Kizur István iskola, Szabadka

Én, a nagy hős

Május volt, nagyon meleg, a labdarúgó szezon már javában tartott, és nekünk is volt egy életbevágó, sorsfordító meccsünk.

Már áprilisban elkezdtük az edzést. Tudtuk, ezen a mérkőzésen áll, vagy bukik a csapat sorsa. A meccsre nemcsak fizikailag, hanem mentálisan is fel kellett készülnünk. Az edzéseken nemcsak fociztunk, cselezgettünk, hanem csapatépítő játékokat is játszottunk. Elérkezett a bűvös dátum, május 9. A meccs két órakor kezdődött. Mi már egykor elindultunk, hogy biztosan odaérjünk. Amikor megérkeztünk, nagyot néztünk, hogy milyen szép nagy stadionba értünk. Ilyen szép helyen még nem jártunk a csapattal. A mosoly hamarosan elszállt az arcunkról, mivel megláttuk az ellenfél csapatot. A játékosok kétszer akkoraak voltak, mint mi. Latolgattuk az esélyeinket, lekezeltünk a másik csapattal, és indult a meccs. Már az első öt percben kaptunk egy gólt, az ellenfél pedig egy piros lapot. Az ezt követő percben nem történt semmi, de legalább emberelőnyben voltunk. A második félidőben szinte semmi sem történt. Az utolsó öt percben Józsi vezette a labdát, de bumm, felrúgták. Súlyosan megsérült. Ezzel azonban kiharcolt nekünk egy büntetőt. Odaálltam a 11-es pontra, és lőttem: gól született! A 89. percben vezettem a kapu felé a labdát. Egy csel, két csel és a hálóba lőttem. Nagyon jó érzés volt. Nyertünk!

A meccs után mindenki engem ünnepelt. Azóta úgy hívnak a csapatban, hogy „Zoli, a nagy hős”.

Vásárhelyi Zoltán, 7. osztály, Október 18. iskola, Zentagunaras

Mese a manóról

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy manó. Annak a manónak volt egy aranyládikája.

Egyszer a manó meglátta, hogy eltűnt az aranyládikója. Rögtön pánikba esett, mert az aranyládikójában volt az összes varázssereje és a kincsei is. Elindult felkeresni a ládikót. Bejárta az egész világot, de semmi nyomot sem talált, ami rávezette volna a kincsré. Egyszer beszippantotta a föld, ott egy kastélyra talált. Benyitott az ajtón, és a túloldalon meglátta a ládikát. Megpróbált odajutni, de azután lézereket pillantott meg. Igyekezett átsurranni a veszélyes zónán, és sikerült is neki. Boldogan vette el az aranyládikóját.

Vidáman battyogott hazafelé, mert örült, hogy meglelt az aranyládikóját. Itt a vége, fuss el fele!

Mirnyity Valentin, 3. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Kedves Tanulók!

Érdekes, hogy a tavaszi versdömpingben még az iskola takarító-nőjének alakját is megörökítették. Az igyekezet nem volt hiábavaló. Reméljük, a következőkben is „rátok tör” hasonló, nem szokványos költészeti ihlet, aminek remek eredménye lesz. A leíró fogalmazások sem maradtak el, noha ez a „műfaj” egész évben népszerű, míg a költészet kissé „idényjellegű”. Csúnya megállapítást tettem, de sok éves szerkesztői tapasztalatom alapján állíthatom, hogy tavasszal és karácsony előtt, a tél beköszöntével fokozódik a versírókedv.

Ezen a héten az óbcesei, az újvidéki és a magyarcsernyei Petőfi Sándor iskolából, a Cseh Károly iskola törökfalui tagozatáról, és a topolyai Csáki Lajos iskolából érkezett küldeményekkel örvendeztettem meg bennünket. Köszönjük a kiváló munkákat!

Nagy Magdolna

Nagymama

Nekem két mamám van. Az egyik mamámat Takács Annának, a másik mamámat Ladócki Franciskának hívják.

Az egyik mamám Törökkanizsán él, 63 éves. Az egész napot velünk tölti, ha ott vagyunk. Kétféleképpen megyünk hozzá. Van egy kiskutyája, tyúkjai, disznói és kacsái. Szeret kertészkedni, őt kertje is van. Szeret főzni és takarítani, a hobija pedig a kézimunkázás. Szeret hímezni, gyöngyfat készíteni, és hullahoppokból virágokat alkotni.

A másik mamám 65 éves, ő Oromon él. Van tyúkja, kutyája, amelyet Cézárnak hívnak, vannak disznói, és nyuszikat is tenyészt. Egyedül él, mi minden vasárnap kimegyünk hozzá. Szeret kertészkedni. Neki öt kis kertje van, meg egy nagy. A mamám mindig készül valami finomsággal, és gyakran meghív bennünket ebédre. Alacsony, barna szemű, rövid, göndör hajú, szemüveges. Nagy az udvara, ahol van hinta, meg más játék is. Van ott is barátaim, akikkel jól játszunk. Nyáron felállítjuk a medencét, és a mamám meg én jól játszunk benne. A kedvenc időtöltése a főzés. Én szoktam néha segíteni a mamámnak sütni-főzni, takarítani. Én mindkét nagymamámat szeretem, és szeretném, hogy még sokáig éljenek.

Losonc András, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola Szabadka

Apám

Az én édesapám neve Bukovics Zorán. Újvidéken született 1966. december 21-én.

Ő a nagyiek egyetlen gyermeke. Magas, fekete a szeme és a haja, de már kezd őszülni. Zoki a beceneve. Villanyszerelő a szakmája. Sokat dolgozik, nagyon szereti a családját. Szigorúnak néz ki, de óriási a szíve. Ha nem értek valamit, elmagyarázza. Büszke rám, hogy jó tanuló vagyok. A szabadidejében szeret horgászni, kirándulni és barkácsolni, ami meg is látszik a műhelyében, mert olyankor nagy a rendetlenség. Este, vacsora után elmeséljük egymásnak, hogy kinek hogyan telt el a napja. Szereti a zserbót, a meggyes és almás pitét meg a jó csirkepaprikást galuskával. A munkájában nagyon pontos.

Büszke vagyok apukámra, és nagyon szeretem őt.

Bukovics Kornélia, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Fodor Alex, 1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Törökkanizsa

Csepereg

Csepereg, esik az eső
a fáradt reggelen,
próbálom nyitva tartani
lassan letapadó szemem.

Már látom a nap sugarát
az égő horizonton,
a nap is lassanként előjön,
de csak a holnap hajnalon.

Nyúl Kata, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Tavaszi

Tavasszal a virágok nyiladoznak,
s ilyenkor a jégcsapok olvadoznak.
A fű is kiszöldül,
ilyenkor sok madár az égre felrepül.

Hóvirág és nárcisz,
a gyerek kint játszik,
mi a padban bent ülünk,
és sokat nevetünk.

Március, április és május:
várják már a gyerekek
a húsvéti szünetet.

Ezzel a kis verssel
kívánunk most neked
kellemes tavaszi estétet.

Pósa Vivien, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az én mesém

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, annak három lánya.

Mind a három lány gyönyörű volt, de a legkisebb volt a legkedvesebb az apja számára. A király kihirdette, hogy férjhez adja a lányait. Volt az udvarban egy gonosz boszorkány, akit a király nem akart főszakácsnak kinevezni. A boszorkány tudta, hogy a legkisebb királylány az apja kedvence, ezért egy éjjel beosont a lányok szobájába, és a legkisebbet rózsabokorrá változtatta. Másnap megérkeztek a kérők. A legidősebb királylány szépen tudott énekelni, a középső szépen táncolt. Gyorsan találtak is férjet maguknak. A legkisebb királylányt nem találták sehol. Mindenki kétségbeesve kereste. Az öreg király nagyon szomorú volt. Messzi országból érkezett egy helyes királyfi, aki a legkisebb királylányt akarta feleségül venni. Nagyon elszomorodott, amikor meghallotta, hogy eltűnt a királylány. Bánatosan sétálgatott a kertben, amikor egyszer csak felfigyelt a rózsabokorra, amelyen csodálatos virágok voltak. Letépett egy virágot a bokorról. Ekkor csoda történt. A rózsaszálból királylány lett. A lány és a kéréje azonnal egymásba szerettek. A király nagyon boldog volt, és hetedhét országra szóló lakodalmat csaptak. A gonosz boszorkány mérgében kórová változott.

Még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Zsivkovity Viola, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Farkas Viktória, 4. osztály, Kárász Karolina iskola, Horgos

A takarítónő

A takarítást nem könnyű megtenni,
Valaki mégis elvégzi.
Dolgát szorgosan teszi,
Fizetését így keresi.

Dolgozott az iskolában egy Rozi néni,
ki munkáját mindig haladósan végzi.
Kedves volt, néha szigorú is
de a gyerekeket szerette igenis.

Néha oda is szólt hozzájuk:
„Sziaztok kedves gyerekek,
akartok néhány szelet kenyeret?”

Megyeri Milica, 8. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

A nagyszünet

Egy olyan intézményben tartózkodom, amelyet iskolának hívnak. Ezt már csak az fokozza, hogy történelem órán ülök kicsengetés előtt pár perccel. Az adrenalin szintem a maximumot érte el a szervezetemben. Ha most megúszom a felelést, erősen fogadom, hogy a történelmet mindörökké tanulni fogom. Végre megszólal a megmentő csengő!

Nobel-díjat adok annak, aki feltalálta a kantint az iskolán belül. Nagyszünetben szoktam feltölteni az energiaszintemet. Végre uzsonna! A probléma csak az, hogy sorba kell állni. Nem tudom pontosan milyen óra lesz a következő, ezért útközben informálódok: fizika. Komolyan mondom, hogy ezt a tantárgyat a diákok kínzására ötlötték ki. A gondolataimat éles ordibálás szakítja meg. Erőfitogtatás szemtanúja vagyok, de az ügyeletes megmentő tanár jó időben jó helyen tartózkodik. Remélem, hogy a büntetés sem marad el. Na, de térjünk vissza a tudományok világába! Segítséget kellene kérnem valamelyik agytröszt osztálytársamtól, hogy elmagyarázzon egyes dolgokat a fizikát illetően. Hoppá! Erre már nem lesz idő, mert a fizikatanár naplóval a hóna alatt megjelent a lengőajtón. Becsengettek! Vége a szabadságnak.

Ez a nap is elmúlt. Végre! Így közelebb kerültem a téli szünethez, amit már alig várok! Ami a szüneteket illeti nem is olyan rosszak, mert megtörik az unalmas tanulás egyhangúságát.

Brkić Marcell, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Osztálytársam

Kazinczy Beátáról fogok írni, akit elsőben ismertem meg.

Beáta visszahúzódo elsős volt, de aztán rájöttem, hogy van két bátyja. Azok között persze, hogy ő a leghalkabb.

Beátának sok beceneve van: Bea, Beus, Bejcsácsa, alma és még nagyon sok... De ő egyiket sem szereti igazán.

Beus nagyon szeret sportolni. Egy darabig kézilabdára is járt, csak abba kellett hagynia, mert nem bírta a szervezete. Ugyanez volt a táncsal (balett). Egy idő után rátalált az ő igazi sportjára, a lovaglásra. A nagypapájától kapott egy fekete színű lovat, akit Dollynak hívnak. Sok időt tölt vele.

A másik kedvenc állatja a kutya. Régebben az apukája kutyatenyésztő volt, s így biztos, hogy ráragadt a kutyák iránti szeretet. Így ő is kapott egy kiskutyát, és gyakran látom sétálni őket.

Bejcsácsa a ruhákat szereti, és leggyakrabban nadrágot visel. Meg a divatos felsőket kedveli. Beáta nálam alacsonyabb. Sovány alkatú, barna szeme van és barna hosszú haja, amit kiengedve szeret hordani.

Már egy pár éve Beáta minden születésnapjára szülei nagy bulit rendeznek. Pár éve volt ez a születésnap meghívás:

- Tessék Kata! Szeretettel meghívlak jelmezes bulimra.
- Kösz!

S én nagy örömmel mentem a bulira. Nagyon jó volt.

Beával nagyon jó barátok vagyunk, remélem, örökké így lesz!

Koós Kata, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

MOTORVILÁG

A törpék velünk vannak

Láttál-e már 1-2 személyes, néhány köbcéntis motorral közlekedő törpeautót, „buborékautót”? Nagy esély van rá, hisz újra terjedőben vannak a robogók, mint az autóktól hemzseggő város értelmes közlekedési alternatívája, nem kevésbé a smart autósoké, így nyugodtan kijelenthetjük: a törpék velünk vannak.

Először az első világháborút követő nyersanyaghiányos időkben bukkantak fel a szokásosnál jóval kisebb négy-, illetve háromkerékű autók, melyek 100 kilométeren alig fogyasztottak 1 liter üzemanyagot. Az általában 100 köbcéntiméter körüli blokkokat motorkerékpárokból szerelték ki. A leprimitívabb szerkezetek Amerikában készültek, ahol több cég is előállt olyan, akár autónak is nevezhető szerkezettel, amely nem állt másból, mint egy falemezből, melynek négy sarkára küllős kerekeket szerkesztettek, rácsavaroztak két darab ülést, a lemez hátsó részére pedig egy fűnyírómotort. A kormánytengely közvetlenül a kerekeket összekötő rúdhoz kapcsolódott. Karosszéria? Futómű? Ki törődött ilyen felesleges luxusfelszereléssel?

A zömében háromkerékű modellek legerősebbje a Tg500 volt. Ennek végsebessége már elérte a 130 km/h-t (!), saját fejlesztésű kéthengerese 20 lóerő teljesítményre volt képes.

Az ötvenes évek második felében a gazdaság felpörgésével az embereknek is több pénzük lett, igény szintjük is megnőtt. Ezzel ismét néhány évtizedre feledésbe merültek a csöppségek, hogy most a városok túlszűfolttsága miatt ismét az érdeklődés előterébe kerüljenek.

A BMW híres Isettája

A Vespa népszerű törpeautója

KÉTKEREKŰ-TÖRTÉNELEM

Százharminc éve a „nyeregben”

Az első használható motorkerékpárt **Karl Drais** karlsruhei erdőmester készítette a múlt század elején. Drais kerékpárja fából készült, és a jobb sorsra érdemes feltaláló lábával taszigálta a különös járművet előre. 1818-ban szabadalmaztatta kerékpárját.

1850-ben Moritz Fischer műszerész, az első keréken pedállal meghajtható járműre kért és kapott szabadalmat: 1855-ben jelent meg az elől óriási kerekű velociped, rajta a sportsapkás, rövidnadrágos sportemberrel. 1862-ben a kerékpár alacsonyabb lett, faküllök helyett drótküllőket szereltek a kerekébe. 1869 óta lánckerékkel hajtják a kerékpárt. Később pneumatik került a kerékeremre a kerékgyakba és más elforduló alkatrészekbe golyóscsapágyat szereltek, a váz acélcsőből formálódott, és feltalálták a kontraféket. Ezt a járművet biztonsági kerékpárnak nevezték el, mert a fel- és leszállás már nem volt olyan veszedelmes, mint a magas velocipeden. Lábhajtás helyett gépi üzemre is korán gondoltak. A sok névtelen és magát feltalálónak nevező újító közül emeljük ki **Sylvester H. Ropert**, aki 1869-ben gőzbiciklit készített. Járművét ma az amerikai Smithsonian gyűjteményében őrzik.

A gőzbicikli két nagy kerék között elhelyezett függőleges kazánjában fejlesztették a gőzt, jobbról-balról két remekbe szabott kis gőzgép forgatta a hátsó kereket. A vezető elöl ült, mialatt háta mögött a felfelé nyúló kéményből bodor füstfellegek emelkedtek. A gőzgépengerek – akár a hajókon – lengőmozgást végeztek, a tápvíz tartályon ült a vezető. Az érdekes géppel a feltaláló bekalandozta

Amerika útjait, de senki sem utánozta, gépét nem akarták megvásárolni, és hamarosan el is felejtették.

Daimler, amikor könnyű motorját kerékpárba akarta építeni, úgy képzelte, hogy a motorkerékpár alkalmas lesz a figyelem felkeltésére, s ha az érdeklődés tartósnak bizonyul, megjelenik a motoros kocsi.

Nyilván csoda volt 1894-ben a Hildebrand & Wolfmüller kétkerékű...

Az akkori kerékpárok vékony csőből, szögvasból és drótból összeállított váza gyengének látszott a motor hordására, azért erős tölgyfából, gondosan összecsavarozva vázat készítettek, s minthogy sem Daimler, sem **Maybach** kerékpározni nem tudtak, feldőlés ellen oldalt két kis támasztókereket szereltek fel, akár a kisgyerekek biciklijére manapság. A motorkerékpárt 1885. augusztus 29-én, azaz százharmincegy évvel ezelőtt szabadalmaztatták.

A nevezetes kerékpárt a Daimler-villa kertjében próbálták ki. Előbb Daimler, majd fia, Paul, aki később az első páncélautót is tervezte és építette. Paul kikanyarodott az utcára, majd három kilométert tett meg a következő faluig. Útjáról a másnapi újságok nagybetűs cikkeiben számoltak be!

...és egy mai csodajárgány a BMW háza tájáról

GYÓGYNÖVÉNYEINK

Kamilla, vagy orvosi székfű

Kélet-Európában őshonos, de ma már több földrészen megtalálható növény a kamilla. A 10–40 cm magas, fészkes virágzatú növényt talán legtöbben ismerik a vadon termő virágok közül. Jellegzetes, finom illata, egyszerű szépsége mellett a gyógyászatban is hasznos. Már az ókori rómaiak és görögök is alkalmazták gyógyító céllal. Legelterjedtebben emésztési panaszok, megfázással kapcsolatos tünetek, bőrbetegségek enyhítésére használták és használják ma is. A kamilla gyógyhatása több hatóanyag együttes jelenlétének eredménye. A csöves virágok színét is adó sárga flavonoidok a gyulladáscsökkentő és görcsoldó hatásban játszanak szerepet.

Élő helikopterek

Százötvenmillió éve alig változtak a rovarvilág legjobb repülői, amelyek ügyes ragadozók, vízhez kötődők, jó alkalmazkodóképességűek, széles körben elterjedtek a világon. A természetben állandó társaink, amelyek a tavak és a folyók mentén gyakran ejtik ámulatba légi bemutatóikkal a szemlélődő embert.

A szitakötők rendje a legősibb rovarrendek közé tartozik. A felső-karbon elején, mintegy háromszázmillió évvel ezelőtt a korpafüvekkel tarkított zsurló- és páfránymocsarak voltak elődeik, az ősi recésszárnyú rovarok (Palaeodictyoptera) élőhelyei. Ebből az időből olyan maradványok

ismeretesek, amilyen például a felső-sziléziai szénmedencében talált Erasipteron larischii, amelyek már a kezdetleges szitakötők (Protodonata) jellegzetes bélyegeit mutatják. Az első, szinte teljes épségben fennmaradt összitatkötő, a Meganeura monyi a felső-karbonban élt, és 30 centiméter hosszú testével, 66 centiméter fesztávolságú szárnyával mindmáig a legnagyobb európai rovar.

A perm és a jura közötti időből fennmaradt szitakötőleletekből arra lehet következtetni, hogy a fajgazdagság növekedése és a testfelépítés bonyolultságának fokozódása mellett a testméretek jócskán csökkentek. Jelenleg mintegy négy-ötezer fajuk ismert a Földön, s a sarkvidékek kivételével mindenütt benépesítik a szárazföldi vizeket, de némely fajuk a brakkvizekben is előfordul. Az élővilág e nesztelen „helikoptereinek” látványos és eseménygazdag légi életmódja rövid ideig tart.

TERMÉSZETVÉDELEM

Ne tékozz el az élelmiszert!

Ennivalót pocskolni a világon mindenütt helytelen, elítélendő cselekedet, hisz csaknem 800 millió ember éhezik. Mégis évről évre 1,3 milliárd tonna élelmiszer megy veszendőbe világszerte – derül ki az ENSZ Élelmészügyi és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) felméréseiből. Ennek a fele is bőven elég lenne ahhoz, hogy minden szűkölködő jól lakhasson.

De vajon hogy vész el mindez – a világ élelmiszer-termelésének nagyjából egyharmada?

A fejlődő országokban a termés jó része azért megy veszendőbe, mert kevés a megfelelő raktárhelyiség, nincs korszerű úthálózat, és a hűtőkapacitás sem elegendő. A fejlett országokban más a gond: az üzletek túl sok árut rendelnek, az éttermek túlméretezett adagokat szolgálnak föl, az átlagember pedig a hűtője mélyén felejtí az előző napról maradt ételt, és túlzott óvatosságból idő előtt kidobja a romlandó élelmiszert.

Pazarlásunkkal a környezetet is terheljük: ha pocskéba megy az élelmiszer, az előállítás során fölhasznált víz, trágya, rovarirtó, vetőmag és termőföld is kárba vész. Nagy számokról beszélünk: a világban évről évre élelmiszer-pocskolással elfecsérelt víz mennyisége a Volga folyó éves vízhozamával vetekszik. **Jonathan Bloom**, a téma szakértője American Wasteland (Tékozzó Amerika) című könyvében írja: az Egyesült Államokban évente kukába dobott 60 millió tonna élelmiszer megtermelésekor az ipar jó hetvenszer annyi olajat éget el, mint amennyi a Deepwater Horizon fúrótorony megsemmisülésekor a Mexikói-öbölbe ömlött. Döbbenetes ez a szám, ráadásul a gazdaságokban, halászhajókon, vágóhidakon hulladéknak itélt és kidobott élelmiszer-alapanyagok mennyisége benne sem foglaltatik. A National Geographic márciusi számában foglalkozik behatóan a témával.

A verébfióka

A verebeknél éppen úgy van, mint az embereknél; a felnőtt verebek roppantul unalmasak, és mindenről úgy beszélnek, ahogyan az a könyvekben meg van írva, a fiatalok pedig megy a maga feje után.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy sárga csőrű verébfióka, úgy hívták, hogy Csirip. Egy fürdőház ablaka fölött lakott az eresz alatt, csepűvel, mohával meg egyéb puha anyaggal kibélelt, jó meleg fészekben. Repülni még nem próbált, de már verdesett a szárnyával, és mindegyre kikukucskált fészekéből: minél előbb meg akarta tudni, milyen is tulajdonképpen a nagyvilág, és alkalmas hely-e az ő számára.

– Csitt csak, csöndben csücsülj! – intette őt verébmamája.

Csirip megrázta a szárnyát, és a földre nézett.

– Csúnya, csupasz, csúnya, csupasz! – csipogta.

Hazaérkezett a verébpapa, finom bogárkát hozott Csiripnek, és elhencegett vele:

– Ugye, csuda csemege? Csuda?

– Csuda, csuda! – helyeselt a verébmama.

Csirip pedig bekapta a bogarat, és azt gondolta magában: „Lábas kukacot hoztak – be furcsa csuda!”

És mindegyre kihajolt a fészekből, kipislogott a földre.

– Csitt, csöndben ülj – nyugtalanzkodott az anyja. – Még kibukfencezel innen!

– Micsoda? Micsoda? – kérdezte Csirip.

– Semmi csoda, hanem leesel a földre, jön a macska, és fölfal – magyarázta az apja, aki éppen vadászatra indult.

Így éltek, éldegéltek, de Csirip szárnya csak nem akart kinőni. Egyszer fúj a szél:

– Micsoda? Micsoda? – kérdi Csirip.

– Fúj a szél, vigyázz, mert még kifű a fészekből, és ledob a földre, a macskának eledelül – magyarázta az anyja.

Csiripnek ez sehogy se tetszett, azért megkérdezte:

– Miért himbálóznak a fák? Maradjanak nyugton, akkor majd mindjárt eláll a szél...

S hiába magyarázta az anyja, hogy az nem úgy van, Csirip nem akarta elhinni; szeretett mindent a maga módján megmagyarázni.

Arra ment egy ember, aki a karját lóbálta. Csirip kész volt a magyarázattal:

– A macska kitépte a szárnya tollát, csak a csontja maradt meg!

– Ember az, te, s az ember mind szárnyatlan! – mondta verébmama.

– Miért?

– Az a sorsuk, hogy szárny nélkül éljenek, örökké csak a lábukon ugrálnak, érted?

– Miért?

– Mert ha szárnyuk lenne, mind megfogának bennünket, mint ahogy mi megfogjuk a legyet.

– Csitt! – méltatlanzkodott Csirip. – Csitt, csacsiság! Mindenkinél kell, hogy legyen szárnya. Hiszen a földön sokkal rosszabb, mint a levegőben! Majd ha nagy leszek, megcsinálom, hogy mindenki tudjon repülni.

Csirip nem hitt a mamájának, mert még nem tudta, milyen rossz vége lesz annak, ha nem hisz neki.

Leült a fészek legszélére, és teli torokból rákezdett a maga költötte dalra:

Ej, szárnyatlan emberek,
gyalogosan jártok!
Megecsnek ám a legyek,
akármit csináltok!
Inkább ilyen kicsi legyek,
s mégis én egyem a legyet!

Addig-addig énekelt, amíg szépen kipotyogott a fészekből. A verébmama utána vetette magát, de máris ott termett a macska.

Megijedt Csirip, kitérta szárnyacskáját, erre arra billegett vékonyka szürke lábacskaín, és azt csipogta:

– Van szerencsém, van szerencsém...

A verébmama félretaszította, tolla égnek állt, berzenkedett, félelmetes bátorsággal kinyújtotta körmeit, egyenesen a macska szemének...

– Hess, hess! Repülj, Csirip, repülj fel az ablakra, repülj...

A rémület erőt adott a verébfiókának, felemelkedett a földről, egyet ugrott, meglebben-tette szárnyát, egy-kettő – és felröppent az ablakra!

Anyukája is hamarosan követte, igaz, hogy farkatlanul, de annál nagyobb boldogsággal; leült melléje, tarkón legyintette, megszidta:

– Mi volt ez?

– Ugyan mi? – felelt Csirip. – Nem lehet mindent egyszerre megtanulni.

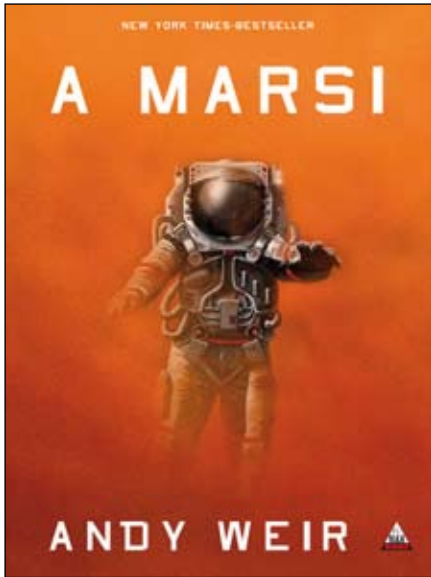
A macska odalenn ült, mancsáról tisztogatta a verébtollat, és fel-felplislintott rájuk csúnya zöld szemével:

– Mi-ilyen finom a húsa a verébfiókának, mintha egerke lenne, milyen kár!

Így minden jól végződött, csak szegény verébmama hagyta ott a farkát.

Gorkij meséje, Szöllősy Klára fordítása

Naplóbejegyzés: 6. sol

Erre rábasztam.

Ez a jól megfontolt véleményem.

Rábasztam.

Ennek kellett volna lennie életem legnagyobb két hónapjának, de már a hatodik napon rémálommá vált.

Fogalmam sincs, ki fogja ezt elolvasni egyáltalán. Gondolom, valaki majdcsak megtalálja egyszer. Mondjuk úgy száz év múlva.

Csak a rend kedvéért... Nem haltam meg a 6. solon. A csapat többi tagja nyilvánvalóan azt hitte, és nem is hibáztathatom őket ezért. Talán tartanak majd értem egy nemzeti gyásznapot, a Wikipédia-ócikkemben pedig az fog állni, hogy „Mark Watney az egyetlen ember, aki a Marson halt meg”.

És alighanem igaz is lesz. Mert tuti, hogy itt halok meg, csak nem a 6. solon, mint ahogy mindenki hiszi.

Lássuk csak... hol kezdjem?

Az Ares-program. Az emberiség megcélozza a Marsot, hogy a történelem során először embert juttasson el egy másik bolygóra, és kitágítsa fajunk lehetőségeit bla-bla-bla. Az Ares 1 legénysége végrehajtotta a küldetést, tagjai hősként tértek vissza. Parádék, hírnév és a világ szeretete várta őket.

Az Ares 2 szintén sikerrel járt, csak a Mars egy másik részén. Az ő jussuk egy szoros kézfogás és egy csésze forró kávé lett.

Az én küldetésem az Ares 3 volt. Jó, hát igazából nem az *enyém* volt, hanem Lewis parancsnoké. Én csak a legénysége egyik tagja voltam, és, ami azt illeti, a legalacsonyabb rangú. Csak akkor lehetnék a küldetés „parancsnoka”, ha egyedül én maradnék meg belőle.

Na, ezt kapd ki! Küldetésparancsnok vagyok.

Azon gondolkodom, hogy vajon megtalálják-e ezt a naplót, mielőtt a csapat többi tagja elhunyt végelgyengülésben. Feltételezem, gond nélkül visszatértek a Földre. Srácok, hogyha olvassátok ezt: nem a ti hibátok volt. Azt tettétek, amit tennetek kellett, és a helyzetekben én is ugyanazt tettem volna. Nem okollak benneteket, és örülök, hogy túléltek.

Azt hiszem, az esetleges laikus olvasókra való tekintettel el kellene magyaráznom, hogyan működnek a Mars-expedíciók. A szokásos módon, egy közönséges hajóval kerültünk Föld körüli pályára, majd a *Hermes*re.

Andy Weir

A marsi

(Részlet)

Minden Ares-küldetés a *Hermes* használja a Marsra jutáshoz, és a visszatéréshez is. Nagy és sokba került, úgyhogy a NASA csak egyet épített.

Miután megérkeztünk a *Hermes*re, további négy, ember nélküli hajó hozott nekünk üzemanyagot és ellátmányt, míg mi az utazásra készültünk. Amikor minden a helyére került, elindultunk a Marsra – de nem túl gyorsan. A kémiai üzemanyag égetésének és a tranzmarsi pálya napjainak leáldozott.

A *Hermes* ion hajtóműveket használ, amelyek nagy sebességgel argont köpnek, hogy a hajó egy kis gyorsulásra tegyen szert. És ehhez nem kell sok reagens anyag, úgyhogy egy kis argon (és egy nukleáris reaktor, ami az energiát szolgáltatja) az egész útra folyamatos gyorsulást biztosít. Nagyot néznél, ha tudnád, egy pici gyorsulással mekkora sebességet lehet elérni hosszú távon.

Ömlenghetnék róla, hogy milyen remekül éreztük magunkat az úton, de nem fogok. Semmi kedvem most újraélni azt az időszakot. A lényeg, hogy 124 nappal később megérkeztünk a Marshoz anélkül, hogy megfojtottuk volna egymást.

Aztán az MLE-vel (Mars landoló egység) leereszkedtünk a felszínre. Az MLE lényegében egy nagy doboz, néhány könnyű fűvókával és ejtőernyővel. Az egyetlen rendeltetése az, hogy orbitális pályáról a felszínre juttasson hat embert úgy, hogy egyiküket sem öli meg.

És ezzel elérkeztünk a Mars felfedezésének legtrükkösebb részéhez: hogy az összes cuccunk ott legyen, még mielőtt megérkeztünk.

Összesen tizennégy ember nélküli küldetés kellett hozzá, hogy eljuttassanak a felszínre mindent, amire szükségünk lesz a feladatainkhoz.

Becsülettel megpróbálták az ellátmányos hajókat nagyjából ugyanazon a környéken letenni, és egész jó munkát végeztek. Az ellátmányok nem olyan törekenyek, mint az emberek, úgyhogy nem gond, ha keményen becsapódnak a talajba. Viszont hajlamosak alaposan elpattogni.

Természetesen csak azután küldtek minket a Marsra, hogy megbizonyosodtak róla, az összes felszerelés megérkezett a felszínre, és egyik konténer sem lyukadt ki. Az elejétől a végéig, beleszámitva az ellátmányos hajókat is, egy Mars-küldetés nagyjából három évet vesz igénybe, úgyhogy az Ares 3 felszerelése már úton voltak a vörös bolygóra, amikor az Ares 2 legénysége még hazafelé tartott.

Az előreküldött készletek legfontosabb darabja természetesen az MFE volt. A Marsi felszálló egység. Ezzel tudunk visszatérni a *Hermes*re a felszíni munkálatok végeztével. Az MFE puha landolást hajtott végre (ellentétben a többi ellátmány lufiszerű pattogófeszítvályával).

A jármű persze folyamatos kapcsolatban állt Houstonnal, és ha bármi probléma felmerült volna vele, nem landolunk a Marson, hanem egyszerűen megkerüljük a bolygót, és hazamegyünk. Az MFE elég vagány dolog. Mint kiderült, a Mars atmoszférájával való kémiai reakcióknak köszönhetően a bolygóra hozott hidrogén minden egyes kilogrammjából csinálhatsz tizenhárom kg üzemanyagot.

Igaz, ez egy elég lassú folyamat: a jármű tartalva csak huzonnégy hónap alatt telik meg. Ezért küldték oda már jóval előttünk.

Gondolhatod, milyen csáldott voltam, amikor felfedeztem, hogy az MFE eltűnt.

Az események egy röhejes sorozata vezetett ahhoz, hogy majdnem meghaltam, és egy még röhejesebb ahhoz, hogy életben maradtam.

A küldetést úgy tervezték, hogy kibírja a 150 km/h-s homokviharhamokat, szóval Houston érthetően ideges lett, amikor 175 km/h-s szeleket kaptunk be. Mind bebújtunk a repülési szkafanderünkbe, és a Lak közepén kuporodtunk össze, felkészülve arra az esetre, ha esetleg elszökne belőle a nyomás. De nem a Lak volt a probléma.

Az MFE egy sok érzékeny alkatrészrel teli űrhajó. Egy bizonyos pontig elbír a viharokkal, de nem állja végtelenségig az ostromot, ezért másfél órányi erős szél után a NASA parancsot adott a küldetés megszakítására.

Senki sem akart abbahagyni egy egyhónapos expedíciót mindössze hat nap után, de fennállt a veszély, hogy mind ott ragadunk, ha az MFE károkat szenved. Ki kellett mennünk a viharba, hogy eljussunk a Laktól az MFE-hez. Tudtuk, hogy kockázatos lesz, de nem volt más választásunk. Engem kivéve mindenkinek sikerült.

A fő kommunikációs antennatánc, ami üzeneteket juttatott el a Laktól a *Hermes*nek, elszakadt az alapjától, és ejtőernyőként sodródott az árral. Útközben beleszapódott a jelfogó antennisorba, és az egyik hosszú, vékony darab a végével belém ütközött. Úgy vágott át az űrruhámon, mint kés a vajon, és életem addigi legnagyobb kínját éltem át, ahogy felhasította az oldalamat. Homályosan rémlík, hogy kiszakad belőlem minden levegő (sőt, kirobban), és a füleim fájdalmasan pukkannak, ahogy a légnyomás kiszökik a szkafanderből.

Az utolsó emlékem az, hogy Johanssen reménytelenül utánam nyúl.

(Ford. Rusznyák Csaba)

Kedves Olvasó Tanulók!

Egy magyar légiós (Rejtő Jenő) és egy (rém)romantikus amerikai bestseller (Washington Irving) után világhírű sci-fi, **Andy Weir** (1972) *A marsi* (2011) című regénye képezi mai rovatunk témáját. Miként Irving *Az Álmosvölgy legendája* című elbeszélését, a marsit is a filmipar kapta fel leginkább. Tavaly szeptemberben mutatták be Ridley Scott rendezésében a belőle készült *Mentőexpedíció* (eredetileg: The Mar-

tier) című filmjét, amelyben Mark Watney, a Marson felejtett űrhajós szerepét Matt Damon játssza. Markot halottnak hiszik társai, amikor elmenekülnek egy porvihar elől a vörös bolygóról. A végtelen magányban és kilátástalan helyzetben maradt ember túlélési vágyát, kitartását, legyőzhetetlenségét mutatja be a Golden Globe-díjjal jutalmazott film.

Bence Erika

Nézzük együtt!

Mi fán terem az op-art?

Victor Vasarely, azaz a pécsi születésű Vásárhelyi Győző a leghíresebb XX. századi magyar festők egyike. Azt azonban talán kevesen tudják, mi a kutyafüle az az op-art (optikai művészet), ahova besorolják. Jogosan kérdezték, hiszen ez a stílusirányzat nem kötelező anyag az iskolában. Ellenben igen jól mutat a lakásban, a hálószobában és kiállítótermek falain.

Leghíresebb munkáit a Fekete-fehér-, a Kristály- és a Vonal-korszakában alkotta, ám ezek mellett még néhány jellegzetes alkotói periódus is elkülöníthető életművében. A korai művek közül főként a Belle-Isle-korszakban készült, elliptikus formákon alapuló képei ismertek, melyek még távol állnak a későbbi, főként a mozgással és a kinetikus képiséggel eljárású alkotásoktól. A szintén korai Kristály-korszak alkotásait a fény prizmán megtörő színei jellemzik, melyek gyakran együtt járnak a prizma alakú struktúrájára hasonlító alakzatokkal. Mintha egy bonyolult bogárszemen át látnánk, a képek leginkább ehhez hasonlítanak.

A Vonal-korszak a párhuzamosok és a mozgás egymáshoz való viszonyát feszegeti, gyakran egyetlen kontrasztos színpárt vagy fekete-fehér ellentétet alkalmazva. Ezen képek közül gyakran láthatóak reprodukciókon a különféle állatokat, főként zebrákat térbelivé tevő, egyszerű eszköztárral optikai csalódásokat okozó képek.

A hatvanas évektől tartotta számon, és tartja számon a művészet-történet az Egyetemes struktúrák korszakát, mely valamennyi korábbi törekvésének összesítése, és bonyolult képiséggé fejlesztése. Előbb négyszögekkel, majd hatszögekkel, végül nyolcszögekkel alkotta meg képeit, melyeken a korábban kitüntetett egyedi geometriai formák már egymásba alakulnak, és éppen ez az átalakulás válik a kép fő erejévé: ahogy a nyolcszögek körökké, majd gömbökké válnak, a négyszögek hatszöggé, majd ovalissá.

Későbbi munkái is rendkívül hatásosak. Szülővárosában, Pécsen képtárban megismerhetitek művészetét, de az internet is segítségére lehet.

HIHETLEN SZÍNVILÁG

Hideg vagy meleg?

Furcsa keverékeket találunk a színek világában, nem könnyű eligazodni közöttük. Anélkül, hogy belebonyolódnánk, megállapíthatjuk: vannak hideg és meleg színek, s ezek vegyülete igazán széles palettán kínálja az árnyalatokat. A legszebb színeket mégis talán a természetben találjuk, ám a mesterséges színkeverékek is gyakran csodálattal töltenek el bennünket.

Hideg és meleg színek

A meleg és hideg asszociáción alapuló elnevezés. **A meleg színek (sárga, narancs, vörös, bíbor) a nap, tűz, vér fogalmához kapcsolódnak, a hideg színek (zöld-kék) viszont a vízhez, jéghez és a vegetációhoz köthetőek.**

A citromsárga és a lila, mint határesetek, nem sorolhatók egyértelműen egyik csoportba sem. A legmelegebb szín a narancspiros, a leghidegebb a türkizkék.

A meleg és hideg gyakran használt árnyalatjelzők (melegbarna, hidegzöld), és olykor mondjuk „keresztben” is:

a hidegsárga = zöldessárga, a hidegvörös = bíbor,

a melegkék = lila, a melegzöld = sárgászöld.

A meleg színek az evolúció során és a mindennapi életben sokkal fontosabbak voltak az ember számára, mint a hidegek, ezért sokkal több név van a meleg színekre, beleértve az alap-, az egytagú és az összetett színneveket is.

Meleg alapszínnevek: piros, vörös, sárga, barna, rózsaszín, bíbor, narancs,

egytagúak: bézs, bordó, drapp, karmazsin, kármin, magenta, mahagóni, mályva, okker, pej, pink, rótt, szépia, szíena, terrakotta, vörhenyes.

Hideg alapszínnevek: kék, zöld, (lila),

egytagúak: azúr, cián, encián, indigó, keki, olíva, tób, türkiz, ultramarin, viola.

A színek nagyon világos és kis telítettségű árnyalatai, melyeknek (a szín mellett) csak fehér tartalma van, fekete nincs. A „pasztell” egyben árnyalatjelző, vagyis egyedi színnevekkel is társul, pl. pasztellkék, pasztellsárga. A sötétebb színeket jelölő vörös és barna színnevekkel csak nagyon ritkán fordul elő. Semleges színekkel nem alkot értelmes színnevet, „pasztellfekete”, „pasztellfehér” nincs, a pasztellszürkét olykor a nagyon világos szürkére mondják. (szintan.hu)

Melegzöld és hidegsárga

„Messzebbre juthatsz egy kedves szóval és egy fegyverrel a kezében, mint egy kedves szóval.”
(Al Capone)

Al Capone

A történelem leghíresebb gengsztere

holtalom idején ez kiváló üzletnek bizonyult), rablásokkal, kockázással és prostitúcióval, s mindezzel óriási vagyont teremtett. Hatalma nagyobbak számított, mint egyes kormányzóké vagy polgármestereké. Dollármilliókat forgatott különféle piszkos és tiltott üzletekben.

Persze, az út a csúcsig nem volt könnyű. Al Capone bandája számos másik csoporttal került összetűzésbe, akik szintén az alvilág urai akartak lenni. Brutális leszámolások sorozata döntött, ki lesz a fő gengszter. Ezekről az összetűzésektől általában még a rendőrség is távol tartotta magát. A legnagyobb mérszálásra 1929. február 14-én, Szent Valentin napján került sor, ennek során hét riválisának meggyilkolását rendelte el. Hamarosan felkerült az FBI legkeresettebb bűnözőinek listájára. Capone városa, Chicago hamarosan a gengszterek városa, a bűnözés melegálya lett.

eltűntek, nem lehetett kapcsolatot találni egy konkrét bűncselekmény és Al Capone neve között. 1931-ben végül adócsalás miatt került börtönbe, egyetlen gyilkosságot sem tudtak rábizonyítani a hatóságok. Az adócsalás viszont Amerikában abban az időben szintén a legsúlyosabb bűncselekmények közé tartozott. A bírói kihallgatások idején megfélemlítésekhez és lefizetésekhez folyamodott, de végül tizenegy évre ítélték.

Három év múltán a San Franciscóhoz közeli Alcatraz börtönbe került. Úgy tartották, ebből az intézményből lehetetlen megszökni, mert szigeten van. Ha valaki mégis kiszökött volna a börtön falain, akkor sem tudott szabadulni a kis szigetről, amelyet a cápákkal teli óceán vett körül. Ide csak a legrettenetesebb és legveszélyesebb rabok kerültek. Hat és fél évet töltött bezárva, majd kiengedték. Időközben többféle

A történelem tele van hősökkel és ellenhősökkel. Sokan jótetteikről váltak híressé, ismét mások gonosz cselekedeteikkel kerültek a világhírűek közé. A legtöbbjük valószínűleg nem is bánta.

Alphonse Gabriel Capone New Yorkban született 1899-ben egy szegényes nyolcgyermekes olasz bevándorló családban. Nagyon sok hátrányos helyzetű olasz család Amerikába vándorolt a jobb élet reményében. Annak ellenére, hogy jó diák volt, a kis Alphonse hamarosan a brooklyni kikötőben kezdte eltölteni idejének nagy részét. Végül otthagya az iskolát. Hamarosan megismerkedett Johnny Torrióval, aki bevezette a bűnözés világába. Capone kezdetben egy fegyvergyárnál dolgozott. Fiatalon megnősült, Mae Coughlint vette el feleségül, akivel még korábban egy fiuk is született.

A Sebhelyesarcú (Scarface) becenevet 1917-ben kapta, amikor egy kocsmai verekedés után vágások maradtak az arcán. Az 1920-as években, a prohibíció idején Chicago koronázatlan királya lett. Bandája uralta az alvilágot. Egyebek között foglalkozott szeszcsempészéssel (az alko-

A Sebhelyesarcú cellája

Ugyanakkor a Sebhelyesarcú ügyelt a tekintélyére. Mivel az újságok minden lépését figyelemmel követték, igyekezett magát jól nevelt, intelligens úriembernek mutatni, s igen sokak szimpátiáját elnyerte, főleg az alacsonyabb rétegek körében. A nyilvánosság teljesen megszökött, egyesek utálták, mások meg szerették. Együttal mindenki tartott is tőle.

Herbert Hoover elnök elrendelte a rendőrségnek, hogy minél előbb gyűjtsenek bizonyítékokat Al Capone letartóztatására. A nyomok azonban valahogy minden gonosztett után

súlyos fertőzést állapítottak meg nála. A chicagói gengszter 1947-ben halt meg Floridában agyvérzés és tüdőgyulladás következtében.

Al Capone az egyik legnagyobb bűnözőként maradt meg az emlékezetben. Gonosztetteivel ellentétben nagyon vallásos volt. A rosszfű élte számos filmet, könyvet, dalokat ihletett meg. Az Alcatraz pedig ma turisztikai látványosság. Aki San Franciscóba utazik, nem mulasztja el megnézni, többek között Al Capone celláját is láthatja.

Gyarmati Balázs történész

Tudod-e?

A második világháború idején, amikor az amerikaiak készültek a dél-olaszországi partraszállásra, az USA-ban élő olasz mafiához fordultak segítségért. A kivándorolt olaszok Mussolini hatalma ellen voltak, így a szicíliai partraszállás előkészítésében jelentős szerepet vállaltak.

Az Alcatraz börtön mai látképe

Más Zelmerlőw 2015-ös bécsi győzelmé után Stockholm ad otthont az idei Eurovíziós Dalfesztiválnak. A verseny első elődöntőjére május 10-én, a másodikra 12-én, a döntőre pedig 14-én kerül sor, a műsorvezetője pedig épp a tavalyi győztes lesz Petra Mede oldalán. Nemrég lezárult a versenyben lévő dalok listájának véglegesítése is, mint kiderült, 43 dal indul az idén Európa legjobb dala címéért. A dalfesztivál hivatalos mottója Come Together lett, azaz Jöjjünk össze!, a logó pedig pongyola pityangot, ha úgy tetszik, gyermekláncfűt ábrázol. Magyarország képviselője az első elődöntőben, Szerbiáé a másodikban kapott helyet. Az idén is az öt alapító ország – Franciaország, Spanyolország, Egyesült Királyság, Németország és Olaszország – automatikusan döntős, valamint Svédország, a házigazda jogán.

Az idén sor kerül némi változtatásra is. A több mint negyven éve fennálló szavazási rendszer szerint a résztvevők fele-fele arányban kaptak pontokat a zsűritől és a nézőktől, miután pedig kombinálták ezeket, az országok szóvivői bejelentették a pontszámokat. Ettől az évtől viszont a zsűri és a nézők is 1-től 8-ig terjedő skálán, plusz 10 és 12 pontokat adva támogathatják kedvenceiket. A szóvivők először a nemzetközi zsűri pontjait fogják bejelenteni, majd a nézői szavazatokat, így tulajdonképpen csak az utolsó percekben fog kiderülni, hogy ki a nyertes.

Az öt alapító ország mindig is nagy fejtörést okozott a szervezőknek. Sokan igazságtalannak tartják, hogy automatikusan döntőbe jutnak, ugyanakkor ezen országok versenyzői gyakran végeznek az utolsó helyeken, így ők azt sérelmezik, hogy dalaik csak egyszer hallhatók a verseny alatt. Az elmúlt két évtizedben eddig csak 2010-ben Németországnak sikerült az első helyre feljutni. Az idén a házigazdák engedélyezték, hogy az elődöntőkben résztvevő országok mellett szavazó három-három állam is bemutathassa versenyzőjét, így növelve valamelyest az esélyeiket.

Visszatérő országok is lesznek, Ukrajna egy kihagyott év után újból küld indulót a dalversenyre, Bosznia-Hercegovina három, Bulgária és Horvátország két év szünet után. Ugyanakkor az idén sem vesz részt Portugália, Luxemburg, Andorra és Monaco sem, Törökország viszont előbb bejelentette, majd visszavonta a versenyben való részvételt. Ausztrália vendégként vett részt tavaly az Eurovíziós Dalversenyen, és csak

A jövő hónapban: Eurovíziós Dalfesztivál

akkor vehetett volna részt az idén is, ha tavaly megnyeri. Mivel az ország nagyon jól szerepelt, az ötödik helyen végzett, így a nagy sikerre való tekintettel versenyben maradhettek, ezúttal az egyik elődöntő résztvevőjeként. Versenyzőjük Dami Im az első dél-koreai származású előadó lesz, aki fellép a dalfesztiválon.

Egyéni visszatérők is lesznek, 2004 után másodszor szerepel a bosnyák Deen, ugyancsak másodjára áll színpadra a montenegrói Bojan Jovović, aki 2005-ben a No Name együttes

tagjaként képviselte Szerbia és Montenegrót. Másodszor versenyez a máltai Ira Losco is, aki 2002-ben a második helyen végzett. Másodjára szerepel a bolgár Poli Genova is, aki 2011-ben tizenkettedik helyen kiesett a második elődöntőből. Szintén másodjára versenyez az izlandi Greta Salóme, aki 2012-ben Jónsival duettben a döntő huszadik helyét érte el, ezúttal azonban szólóban áll színpadra. Ugyanebből az évből a litván Donny Montell is visszatér. A macedón Kaliopinak ez már a harmadik részvétele lesz: 1996-ban kiesett a selejtezőben, 2012-ben pedig a döntő tizenharmadik helyén végzett, elérve országa második legjobb eredményét. A lett Aminata tavalyi szereplése után ezúttal a lett dal szerzőjeként tér vissza.

Az idén a következő országok versenyeznek: Finnország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Magyarország, Moldova, Örményország, Oroszország, San Marino, Ausztria, Azerbajdzsán, Bosznia-Hercegovina, Ciprus, Csehország, Észtország, Izland, Málta, Montenegró, Ausztrália, Fehéroroszország, Írország, Izrael, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Macedónia, Svájc, Szerbia, Albánia, Belgium, Bulgária, Dánia, Grúzia, Norvégia, Románia, Szlovénia, Ukrajna, Egyesült Királyság, Franciaország, Németország, Olaszország, Spanyolország és Svédország. Mint ahogyan arról már értesülhettek, Magyarországot Freddie képviseli, Szerbiát pedig Sanja Vučić.

Készen áll a folytatásra

Az új Batman-filmre nem akkora az érdeklődés, mint ahogy azt a készítők várták, így nem csoda, hogy a főszereplőt alakító Ben Affleck némileg csalódott a fogadtatás miatt. Úgy tudni viszont, hogy a színész máris a folytatáson töri a fejét. Nemcsak a főszerepet tekinti céljának, hanem azt is, hogy az általa írt történetből készüljön a forgatókönyv. Ez egyébként nem az első alkalom lenne, hogy a filmipar egy másik ágazatában is próbálkozik Ben Affleck. A 2007-ben megjelent Hideg nyomon című filmnek nemcsak a rendezője volt, hanem a forgatókönyv társírója is, de ugyanez a helyzet a 2010-es Tolvajok városával. Arról nem is beszélve, hogy 1997-ben a Matt Damonnal közösen írt Good Will Huntingért Oscar-díjat kaptak.

Aratott a Deadpool

Szinte hihetetlen, de Ryan Reynolds el sem akarta vállalni a Deadpool főszerepét, a DC Comics másik alkotása, a Zöld Lámpás után, amely nagyot bukott. A Deadpool azonban meghozta a sikert, nagyon úgy néz ki, hogy nemcsak az idei év, hanem az évtized és úgy általában a valaha volt legtöbb bevételt hozó korhatáros filmjévé válik. Olyan nagy sikerű, szintén korhatáros alkotásokat utasított maga mögé, mint a Mátrix – Újratöltve, az X-Men: Az eljövendő múlt napjai vagy A sötét lovag – Felemelkedés. A Deadpool továbbá a 20th Century Fox első olyan kasszasikert hozó filmje lett, amelyhez nem köthető James Cameron vagy George Lucas világhírű rendezők neve, ugyanis a rendezője Tim Miller.

Ismét akciófilmben szerepel

Steven Yeun a The Walking Dead zombisorozat egyik szereplője ismét egy akciófilmben, ezúttal a Mayhemben kapott szerepet. Úgy tudni, a filmet Joe Lynch rendezi, egyik főszereplője pedig Steven Yeun lesz. A film forgatókönyvét Matias Caruso írta, a történet középpontjába egy vírus kerül, amely hirtelen indulatkitöréseket eredményez az emberekben. Steven Yeun karaktere elbocsátását követően csapdába esik a karantén alá helyezett épületben, így kénytelen lesz foggal-körömmel harcolni az életéért. Érdekes, hogy a film forgatási munkálatai Belgrádban kezdődtek meg, a bemutatóra a tervek szerint 2017-ben kerül sor.

Mozifilm készült a Violettából

Tavaly röppent fel először a hír, hogy a Disney már nem a televíziók képernyőjén folytatná nagy sikerű sorozatát, a Violettát, hanem mozifilm készül róla. A forgatások lezajlottak és a rajongók nagy örömeire megjelent a Tini: El gran cambio de Violetta című film előzetese is, amely már előrevetíti az új történetet, miszerint Violetta és Leon útjai szétválnak a karrierjük miatt, és a lány az újságokból értesül arról, hogy a fiú állítólag megcsalja őt Los Angelesben. A lány gondolkodás nélkül Olaszországba utazik kikapcsolódni, és itt ismerkedik meg Caióval, akivel közel kerülnek egymáshoz. Leon és Ludmilla is Olaszországba megy, hogy megtudják, mi történt a fiú szerelmével, és megoldják a helyzetet. A történetben számos új dal hangzik el spanyol és angol nyelven is, amelyek Tini első szólóalbumán is megjelennek, de önálló dalokkal jelentkezik a Leon karakterét megformáló Jorge Blanco is. A tengerentúlon a bemutató májusban lesz, azután Európába is eljut a filmalkotás.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy hatodikos lány vagyok. Nagyon tetszik egy fiú, szerelmes is vagyok belé. Párhuzamos osztályba jár, szerb tagozatra. Szeptember óta tetszik, és októbertől tudja azt is, hogy szeretem. Nem nagyon foglalkozott velem, annak ellenére, hogy az osztálytársai sokat piszkálták miattam. A Szent Száva-nap óta azonban igenis észrevesz, és figyel. Mindig, amikor elmegy mellettem, rám néz, van, amikor hosszan is. Volt, hogy hosszan bámult engem a nagyszünetben. Ilyenkor a szívem rettenetesen kalimpál. Volt már, hogy az osztálytársai mintha mondani akarnának nekem valamit, de ő leinti őket. A fiú már járt egy lánnyal, aki nem tudott jól szerbülni. Azt mondják, hogy őt szereti még mindig, pedig nem beszélnek egymással, a fiú nem is köszön neki. Amikor rám néz, és amikor az osztályából piszkálnak vele, ő nem szól rájuk. A múlt héten, amikor elmentem mellette, megfogtam a kezét, ő meg csak mosolygott. A múltkor a nagyszünetben még egy méter sem volt közöttünk, és egymás szemébe néztünk. Mind a ketten zavarban voltunk, de ez nem olyan rossz érzés volt. Érdekes, hogy akárkivel beszélgetek (a lányok az osztályból), mindenki azt mondja, hogy biztos tetszem neki, mert már ők is észrevették, hogy mindig néz. Próbálok türtöztetni magam, hogy ne nézzek rá, de nem sikerül. Mit tegyek? Kezdeményezni nem fogok, mert nem merek. Érdekel, mit is érez irántam, vagyis ki iránt is érez szeretelmet?

Szerelem határok nélkül!

Válasz:

Kedves Szerelem határok nélkül!

Úgy látszik, eljött számodra a kétségek ideje, amikor örlödsz magadban azon is, hogy jól látod, érzed-e a dolgokat, de azon is, hogy mitévő is legyél. Estedből nagyon is jól látszik, milyen érzélem is a szimpátia, szerelem. Bonyolult, összekuszálódott, tele vegyes érzelmekkel, ott van benne együtt az öröm, a félelem, a féltékenység, a tanácsatlanság, a bizonytalanság, de egy-egy pillanatban a boldogság és a remény is, és még sorolhatnám. Hogy ki mit érez, és mit gondol valaki, azt csak ő maga tudja, senki más. Sok mindent a viselkedésből feltételezhetünk, amit te bőségesen meg is teszel. A gond ezzel csak az, hogy mindig a vágyaink és más érzelmeink befolyásolják a látottak tolmácsolását. Ezért jó, ha valami nagyon érdekel bennünket, ha csak lehetséges, egyenesen megkérdezzük. Mivel azt, hogy mit érez irántad a fiú, csak ő tudja, türelmesnek kell lenned vele. Adjál neki még egy kis haladékat, hogy beérjen az elhatározása, összeszedje a bátorságát. Ami azt a félelmedet illeti, hogy nem mersz kezdeményezni, nagyon is

tevésen ítélte meg. Te igenis kezdeményeztél – idézlek: „A múlt héten, amikor elmentem mellette, megfogtam a kezét, ő meg csak mosolygott.” Bátor lépés volt, és kezdeményezés. Én úgy látom, hogy nagyon jó úton haladsz, csak vigyáznod kell, hogy az esetleges türelmetlenségeddel ne taszítsd el magadtól a fiút. Addig is, amíg nem tisztázódnak véglegesen a dolgok, szorgalmasan tanuljál, gyakorold a szerb nyelvet, igyekezz minél jobb osztályzatokat szerezni, hogy büszke lehessél önmagadra, és ezzel is növekedjen az önbizalmad!

„Kedves Bizi!

Én egy hatodikos lány vagyok, és már most elkezdtem azon gondolkodni, hogy milyen munkát válasszak, ha felnövök. Arra gondoltam, hogy erdész leszek, mert nagyon szeretem az erdőt és a természetet. Amikor csak lehet, kinn kószálok a ligetben. Anyukám szerint ez nem nőknek való munka, ugyanúgy, mint ahogyan a nadrágot sem tartja lányosnak, és mindig azt mondogatja, hogy vegyek magamra szoknyát, annak ellenére, hogy én nadrágban sokkal jobban, szabadabban érzem magamat. Mit tegyek?

Sűrű erdő!

Válasz:

Kedves Sűrű erdő!

Örülök neki, hogy te azok közé tartozol, akik tudják, mit szeretnének, annak ellenére, hogy bizonyára változtatni fogsz a véleményeden a következő évek folyamán. Ma-napság mind kevesebb az olyan foglalkozás, amelyet kimondottan női vagy férfimunkának mondhatunk. Erről szól az április 28-ai lányok napja, amelyet azért szerveznek minden év 4. hónap 4. hetének 4. napján, hogy azon dolgozzanak, hogy lerombolják a sztereotípiákat a női és férfimunkákkal kapcsolatosan.

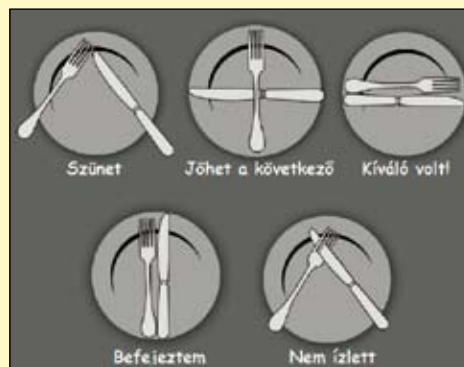
Te pedig idejében kezdte el ismerkedni a különböző munkaterületekkel. Kezdd el kutatni először is az iskolai könyvtárban a régi pályaválasztási tanácsadó füzetek iránt, hogy megtudj mindent, amit csak lehet az erdész munkájával kapcsolatosan: a továbbtanulást, munkahelyi körülményeket, munkafeladatokat, milyen pszichofizikai követelményei vannak, hisz a fizikailag megterhelő munkák közé sorolják. Fontos, hogy végül is a szüleiddel közösen hozd meg a végső döntést. 7. és 8. osztályban többet fogtok pályaválasztással foglalkozni, osztályfőnököddel, az iskola pedagógusával, pszichológusával. Az öltözködést pedig az alkalomhoz igazítsd. Ne zárd ki a szoknyákat, ruhákat, annak is kell lennie a ruhatáradban a nadrágok mellett!

Kérdéseitkre Bori Mária pszichológus válaszol

TUDNI ILLIK, HOGY MI ILLIK

Néhány általános szabály az asztalnál

- Az előételeket általában a jobb kézben tartott villával fogyasztod.
- A kenyérféleségeket mindig illik kettétörni, és belőle falatokat leszakítva fogyasztani.
- Vendégségben illik minden fogásból legalább egy keveset venni.
- Ne halmozd fel a tányéron az ételt, még akkor se, ha a kedvenc ételedről van szó!
- Ne nyomkodd össze a köretet, és ne keverd össze az étel egyes részeit, pl. a saftot és a burgonya összetört darabjait, mert gusztustalan színűvé, állagúvá válhat az eredmény.
- Az evőeszközöket a tányér széléhez nemcsak nem illik támasztanod, de praktikus okokból nem is érdemes, mert róluk ételmaradék csoroghat a terítőre.
- Ha nem fejezted be az étkezést, csak valamilyen oknál fogva megszakítod, akkor helyezd az evőeszközöket a tányér szélére!
- Ha befejezted az étkezést, tedd az evőeszközöket egymás mellé, vagy úgy, hogy azok a jobb kezed felé mutassanak!

Mi mit jelent a tányéron?

A serdülők szexuális szokásairól

A serdülőkori szexualitásról, valamint a párkapcsolati tapasztalatokról már korábban olvashattatok a Lelkizzünk! rovatban. A kamaszkor többek között a biológiai érettség elérésének időszaka is, amikor a kamasz a sok változásnak köszönhetően intenzíven elkezd érdeklődni a szexualitás iránt. Manapság a fiatal ebben az időszakban szerzi meg az első párkapcsolati tapasztalatait is, amellyel kapcsolatban a kutatók számára is számos kérdés felmerült az évek során.

A '80-as években közkezdvelt kutatási terület volt a fiatalok szexualitással kapcsolatos magatartása, gondolkodásmódja. Egy frissebb, Magyarországon végzett kutatás célja az volt, hogy felmérjék, hogyan változtak meg a fiatalok ismerkedési szokásai, a párkapcsolatokhoz való hozzáállásuk, valamint a szexualitás kérdéséről alkotott véleményük. A kutatókat érdekelte, milyen hosszú távra terveznek a kamaszok, mikor alakítják ki első párkapcsolataikat, továbbá melyik időszakot tartják megfelelőnek a szexuális élet elkezdésére, és mikortól élnek aktív szexuális életet.

Az említett kutatás eredményei alapján a fiatalok már egészen korai kapcsolataikban hosszabb távra terveznek, de ez inkább volt jellemző a 13-14 évesekre, mint a 17-18 évesek esetében. A mai világban egészen divatos „szingli” életmód nem bizonyult vonzónak a kamaszok körében, csupán 3% nyilatkozott úgy, hogy egyedül, vagy alkalmi kapcsolatokban képzelel el a jövőjét. Az általános iskolások a szexuális élet megkezdésére ideális életkornak a 15-16 életévet tartják, míg a középiskolások szerint erre a 17-18 éves kor a legmegfelelőbb. A 17-18 évesek körében 46 százalékuknak volt már szexuális kapcsolata, a 13-14 éveseknél ez a szám 12% volt. Ezek az eredmények arról tanúskodnak, hogy a szüzesség elvesztésének ideje a középiskolás korra tehető. A nemek közötti különbségekről árulkodnak az adatok, mely szerint az általános iskolás fiúk 21%-ának, míg a lányok 5%-ának volt már szexuális tapasztalata. A fiúk és lányok közötti különbség középiskolás korban is érvényes, a fiúk 52%-a, illetve a lányok 39%-a számolt be szexuális kapcsolatáról. A megkérdezettek szinte mindegyike a kapcsolat érettségével indokolta a szexuális tapasztalat kialakítását. A fent leírt adatok egészen pozitív képről árulkodnak, ami a fiatalok szexuális és párkapcsolati szokásait illeti, hiszen ők párkapcsolataikban a modern trendek ellenére hosszú távra terveznek, házas- vagy élettársi viszonyban képzelel el a jövőjüket, a szexuális élet megkezdését pedig nem sietik el, és kapcsolatuk érettségével magyarázzák.

Jövő héti számunkban tovább boncolgatjuk a témát.

Kis Laura

Milyenek a kommunikációs képességeid?

- A barátod megígérte, hogy visszahív, de nem tette. Mit teszel másnap?**
  - Úgy teszek, mintha minden rendben volna, pedig nagyon dühít.
  - Bármit kérdez, csak tömönatokban válaszolok. Majd csak észreveszi magát!
  - Megkérdezem, miért nem hívott vissza.
- Gondold végig, ki szokta kezdeményezni a beszélgetéseket a hétköznapiakban!**
  - Mindig én. A barátaim és a családom szerint senkit sem hagyok szóhoz jutni.
  - Jobban szeretek hallgatni, mint beszélni. Figyelek, és ha kell, válaszolok.
  - Én is, mások is: nagyjából egyformán.
- Az osztályfőnököddel beszélgetsz. Milyen közben a testbeszéded?**
  - Összefonom a karjaimat.
  - Össze-vissza hadonászok a kezemmel, miközben magyarázok.
  - Közelebb lépek hozzá.
- A barátod tesz egy megjegyzést, amivel nagyon nem értesz egyet. Mit csinálsz?**
  - Nem szólok. Nem mutatom ki, hogy nem osztom a nézeteit.
  - Hirtelen témát váltok, hogy ez lehetőleg ne merüljön fel még egyszer.
  - Elmondom, hogy értem, amit mond, de nem értek egyet vele.
- Amikor kihívnak felelni a táblához, mindig a tanár szemébe nézel?**
  - Nem, nem jellemző.
  - Néha igen.
  - Persze!

Értékelés

Legtöbb az a) válasz: Nem túl jól kommunikálsz

Nem megy könnyen, hogy megértesd magadat másokkal. Ha szeretnél is valamit, inkább elhallgatod, visszafogod magad.

Legtöbb a b) válasz: Néha jól kommunikálsz

Ha elég önbizalmas van, akkor könnyedén és érthetően fejezed ki magad, de ha éppen rosszkedvű vagy, akkor nincs kedved semmihez és senkihez, ilyenkor mély hallgatásba burkolózol.

Legtöbb a c) válasz: Nagyon jól kommunikálsz

Most is és a jövőben is könnyedén teremtesz kapcsolatot akár idegenekkel is. Szinte minden helyzetben feltalárod magad. Csak arra kell vigyáznod, hogy másokat is hagyj szóhoz jutni.

A reklám csak egy módja annak, hogy minél több dolgot adjanak el. A lényeg máshol van, olyan apró titkokban, amelyeket talán nem is sejtene. Ahhoz ugyanis, hogy egy áruház minél több terméket adjon el, már külön szakértőket alkalmaznak. Ezek a szakértők naphosszat tanulmányozzák a vásárlók szokásait, majd felállítanak különböző mintákat, vásárlói tendenciákat. Ennek alapján rendezik be az áruházait. Tehát, ha eddig azt hitted volna, hogy az áruházak elrendezése a véletlen mű, tévedtél. Ne feledd, az áruházaknak tervük van arra, hogy minél több mindent vegyél meg! Neked is legyen tehát egy terved, hogy tudd, mi az, amire tényleg szükséged van! Ebben segítünk neked most!

Amikor az egyet fizet, kettőt kap akciók elrabolnak

Sokszor tűnik úgy, hogy ezek az akciók szinte kihagyhatatlanok. Ha azonban nem vagyunk tisztában a bolt áraival, akkor könnyen becsaphatnak minket. Lehetséges, hogy az ár valójában normális keretek között, amúgy is két darabra vonatkozna. Továbbá, ha ez mégsem áll fenn, akkor sem spórolunk. Amikor ugyanis elindultunk, nem volt betervezve, hogy vásárlunk még valamit, így még többet költöttünk, mint szeretnénk volna.

Az áruházak rejtett trükkjei

Tanács: Ismerd pontosan a kedvenc márkáid árát, akcióit és promócióit! Így tudod, hogy valójában megéri-e vásárolni. Továbbá minden vásárlás előtt kérdezd meg magadtól: Tényleg szükségem van két farmerre vagy pulóverre?

Ne fordul jobbra!

Amikor valaki bemegy a boltba, általában jobbra fordul először. Ennek egyszerű magyarázata az, hogy többségünk jobbkezes és a jobb oldalban gondolkodik alapértelmezésként. Így a boltok többsége jobb oldalra a legújabb akciókat, ruhákat és trendeket készíti elő. Természetesen itt hangsúlyban szól a zene és erősebbek a fények.

Tanács: Vásárolj céltudatosan! Legyen a kezében a lista, továbbá a listán szereplő árukra elegendő pénz. Csak oda menj, ahonnan ténylegesen venni akarsz valamit, így elkerülheted a felesleges vásárlást és költségek.

Kiárusítás

A kiárusítás általában mindig az üzletek legvégén található. Ennek célja, hogy átmenj minden olyan helyen, ahol más, normál árú termékekkel találkozhatasz. Ekkor abban bíznak, hogy még onnan is vásárolsz, és nem mász egyenesen a kiárusításig.

Tanács: Először mindenképpen keresd fel a kiárusított részleget! Nézd meg az árakat, majd ezután kezdj el csak bolyongani a sorok között!

Miért rendetlen a leértékelt áruk részlege?

A legtöbb áruház úgy készítette el ezeket a részlegeket, hogy az ember ne szívesen maradjon ott. A leértékelt áruknál gyakorlatilag teljes káoszt idéznek elő, amely arra ösztönzi a vásárlókat, hogy menjenek csak vissza a tökéletesen elrendezett, drágább részlegre.

Tanács: Soha ne vásárolj, hogyha nincs elegendő idő! Ez ugyanis ahhoz vezethet, hogy nem megfelelő döntéseket fogsz hozni. Szánd rá inkább azt a pár órát, és kutass, keress, majd találd meg a számodra leginkább szükséges darabot a leértékelt szekcióból!

A pénztár körüli apróságok

A pénztár köré az eladók általában olyan dolgokat helyeznek, amelyre egyébként semmi szükséged nem lenne. De mivel ott állsz a sorban, megnézed őket, és lehet, hogy vásárolsz egy napszemüveget, két csokoládét meg üdítőt csak azért, mert a várakozás közben nem tudtál mit tenni.

Tanács: Soha ne menj be egy boltba lista nélkül! Ha nálad van a lista a kassa előtt, ellenőrizheted, hogy pontosan mi is az, amire tényleg szükséged volt, és mi az, amire egyáltalán nem. Ha a listához tartod magad, képtelenség lesz, hogy más is vásárolj.

Csak óvatosan, ha többen vagytok

Ha nem egyedül, hanem egy barátoddal vagy barátnőddel vásárolsz, nos, akkor az eredmény csak még lesújtóbb lehet. Egymásra ugyanis könnyen rábeszélhettek olyan cuccokat, amelyekre valójában semmi szükségetek sincs.

Tanács: Minden embernek más és más vásárlási szokása, személyisége van. Vannak, akik hamar idegesek lesznek, vannak, akik befolyásolhatóak, és vannak, akik kitaróak. Ha tehát vásárolni mérsz, vigyél magaddal egy olyan embert, aki pont az ellentéte! Ha te befolyásolható vagy, vigyél magaddal egy kitaró típust! Vagy, ha te vagy a kitaró, akkor vigyél magaddal egy befolyásolható, ezzel segítve neki.

Elovasnál egy jó könyvet? Így válassz!

A világ tele van szuper könyvekkel, amelyek csak arra várnak, hogy elolvassd őket. De hogy találod meg azokat az olvasnivalókat, amelyeket szeretni fogsz? Íme néhány tipp!

Először is: mi érdekel?

Tények vagy kitalációk? Vannak olyan könyvek, amelyek abszolút a fantáziára épülnek, és nincsen semmi valóság alapjuk. Ezek lehetnek rövid novellák vagy regények is. Az ilyen típusú könyvek elrepíthetnek egy másik világba. Azok a könyvek, amelyekben nincsen semmi kitaláció, a valóságra épülnek, ismeretterjesztő könyvek, melyekből megtudod, hogy mi mikor és miért történt.

Családi könyvek

Mi volt az anyukád vagy apukád kedvenc könyve, amikor ugyanannyi idős volt, mint most te? Kérdezd meg őket, és lapozz bele

néhány könyvbe, hátha tetszik! Miután elolvastad, lesz még egy közös családi témátok. Jó módszer arra, hogy megszerezd a könyveket.

Kérdezz meg egy tapasztalt embert!

Az iskolád könyvtára kiváló erre a célra, és a legjobb az, hogy nem neked kell keresgélned a könyvek között, mert ott van a könyvtáros, aki készséggel segít. Kérd meg, hogy adjon neked könyvet a kedvenc filmedről, zenédről, vagy sportolódrol!

Lehet olyan is, hogy a címe tetszik meg a könyvnek, és azért kezdted el olvasni. A könyvtáros könnyen segíthet neked abban, hogy megtudd, miről szól a könyv. Esetleg kérd ki a kedvenc tanárod véleményét ebben az ügyben!

Kezdeményezz könyvcserét!

Miért nem csereberélsz könyveket egy barátoddal, akinek olyan az ízlése, mint neked?

Mindig szórakoztató lehet egy baráttal olvasni. Tudsz akár olvasóklubot szervezni, és cserélhettek egymással, így azokat a könyveket, amelyek érdekelnek, nem is muszáj megvennie, mert lehet, hogy megvan az egyik barátodnak.

Tippek vágott virágokhoz

Itt a tavasz, nyílnak a virágok, ilyenkor gyakran kerül virágcsokor a vázába. Nem árt, ha ismersz néhány trükköt, amelynek segítségével hosszabb ideig gyönyörködhetsz benne.

A vágott virág tovább marad szép, ha:

- Vázába helyezés előtt 1-2 centiméternyire, enyhén ferdén visszametsszük, és lemoszuk minden virág szárát.

- A virágokat kimosott, tiszta vázába helyezzük.

- Kioldjuk a csokrot összefogó drótot, majd azokat.

- A virág száráról a vízbe kerülő leveleket, bimbókat letörjük.

- A virággal telt vázát nem állítjuk kályha vagy fűtőtű, napos vagy huzatos ablak közelébe.

- A vizet a vázában cseréljük rendszeresen. A vízcserénél a növény szárából is vágunk le egy kicsit!

- A vízébe kevés sót teszünk.

- Átlósan vágjuk el a növény szárát, hogy minél nagyobb legyen a felszín, melyen keresztül felszívhatja a vizet.

- A hervadó virágok „újjaéleszthetőek”, ha pár órára vízfürdőbe helyezzük őket.

Hasznosítsd újra a kartondobozokat!

Nálatok is felgyűltek a kartondobozok, cipősdobozok? Ne dobd ki őket! Itt a remek lehetőség egy kis újrahasznosításra!

Fiókrendszer

Dobd fel vidám színekkel a dobozokat, majd mehetnek a fiókokba, így nem keverednek össze a holmik, és gyorsabb lesz a reggeli indulás is.

Először ragaszd össze a kartondobozokat, majd fedd be a kívánt mintás papírral a belsejét és külsejét! Várd meg, amíg a ragasztó megszárad, és már pakolhatsz is bele.

Tárolódoboz

Bármilyen nagyobb dobozt kibélelhetsz színes papírral, kívülről festd át tetszés szerint, vagy borítsd be csomagolópapírral, és máris készen van az egyedi játéktároló dobozod.

Tárolómappa

Az íróasztalod rendszerezésére használj müzlisdobozt! Vágd le ferdén a felső részét, és díszítsd tetszés szerint! Újságokat, füzeteket, jegyzeteket tarthatsz benne.

Falipolc

Egy cipősdoboz, egy kis festés, és már el is készült a szobád új dekorációja.

Játékötlek

Szellemjárás

Ehhez a szójátékhoz elég gazdag szókincs szükséges, ugyanis a játék folyamán a játékosok egymás után tesznek egy betűt egy ki nem mondott szóhoz, és közben próbálják elkerülni, hogy a betűjükkel szót alkossanak.

Játékosok száma: 2 vagy több fő

A játék kezdetén az első játékos gondol egy szót (pl. krumpli), de csak az első betűjét mondja ki. A következő játékos is kigondol egy K-val kezdődő szót (pl. kaktusz), és ő már annak mondja ki a második betűjét. Addig kell ezt folytatni, amíg valaki már nem tud úgy betűt hozzátenni, hogy ne alkosson szót. Ha valaki egy értelmes szót alkot, akár akaratán kívül is (mert közben más szóra gondolt), akkor elveszít egy életet.

Ha a soron következő játékos nem talál alkalmas szót, akkor blöffölhet is, de ha ezt a többiek észreveszik, akkor próbára tehetik. A próbatétel során a játékosnak meg kell mondani a szót, amire gondolt, ha nem tudja megmondani, mert nincs ilyen, akkor is veszít egy életet. De ha mégis tudja mondani az alkalmas szót, akkor az őt kihívó játékos veszít egy életet.

Egy játékosnak három élete van a játék során. A játékot az nyeri, aki a legtovább él.

Szókirakó

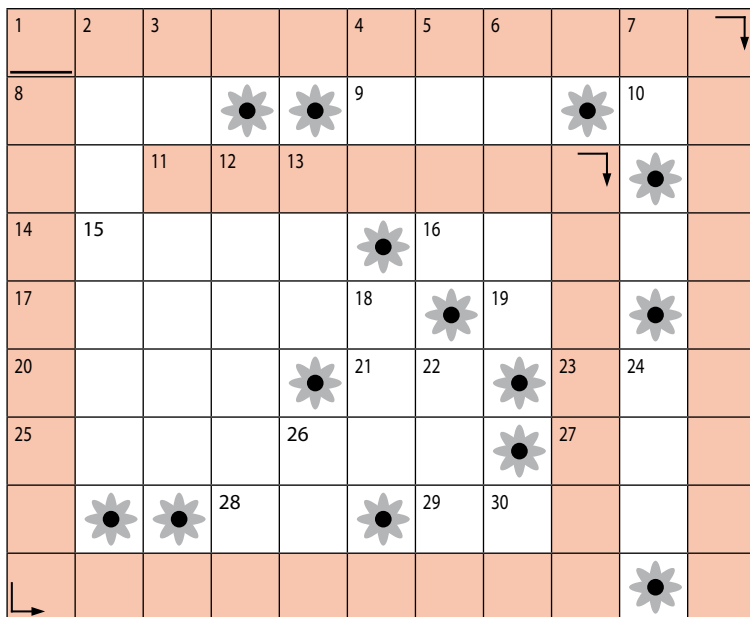
Papírral és ceruzával játszható játék, ami a szürkeállományt igencsak igénybe veszi!

Játékosok száma: Tetszőleges számú játékoshoz igazítható. Öt személyig egy 5x5-ös négyzetet kell mindenkinek rajzolni. (Ha többen játszanának, akkor meg lehet növelni a négyzetet 7x7-esre)

A játék elején mindenki felrajzolja a papírjára a saját 5x5-ös négyzetét. A játék menete folyamán a játékosok egymás után mondanak egy-egy tetszőleges betűt az ábécéből. Amikor az egyes betűk elhangzanak, a játékosok beírják azt a papírjukon egy általuk helyesnek gondolt négyzetbe, azzal a céllal, hogy függőlegesen vagy vízszintesen szavakat alkossanak. A játékosok addig sorolják a betűket, amíg minden négyzet be nem telik. Ekkor kell összesíteni a pontokat: mindenki minden két vagy több betűs kirakott szava után pontokat kap, méghozzá annyit, amennyi betű az adott szót alkotja (a dupla betűk külön számolandóak). Ha valakinek sikerül egy olyan szót kirakni, ami egy teljes sort kitölt, akkor egy pluszpontot is kap. Természetesen az a győztes, akinek több pontja van.

Jó szórakozást!

REJTVÉNY

Keresztrejtvény

Két barát találkozik a jelmezbál után:

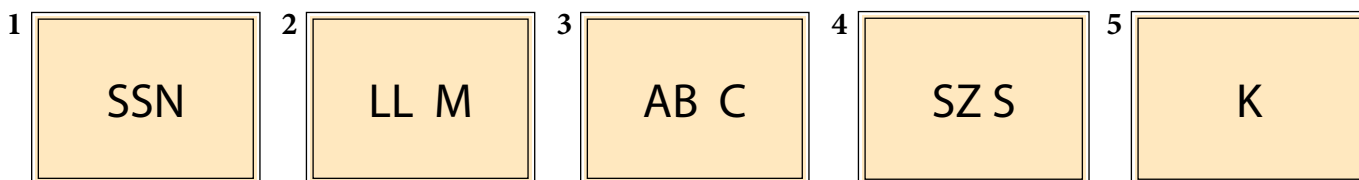
- Na, hogy mulattál tegnap?
- Sajnos igen hamar haza kellett mennem.
- Hogyhogy?
- ...

A felelet a rejtvényben van.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 8. Csigafajta, 9. Tíz betűi, 10. Növényrész (ék. h.), 11. A válasz befejező része, 14. Színes bőrű, 16. Vádolt, 17. Mintapéldány, 19. Betű kiejtve, 20. Van-e bátorsága? 21. Petőfi Sándor, 23. A végén feláll, 25. Elringat, 27. Cint, 28. Erbium, 29. Beáta betűi.

Függőleges sorok: 2. Keresztül, 3. Nagy vízesés, 4. Zokog, 5. Font betűi, 6. Az őz kicsinye, 7. Latin kötőszó, 8. A válasz második része, 12. Válasz, 13. Szerb népmesei alak, 15. Elede, 18. Nap betűi, 22. Forgatócsoport, 24. Áraszt, 26. Három olaszul, 30. Ady Endre.

Betűrejtvények

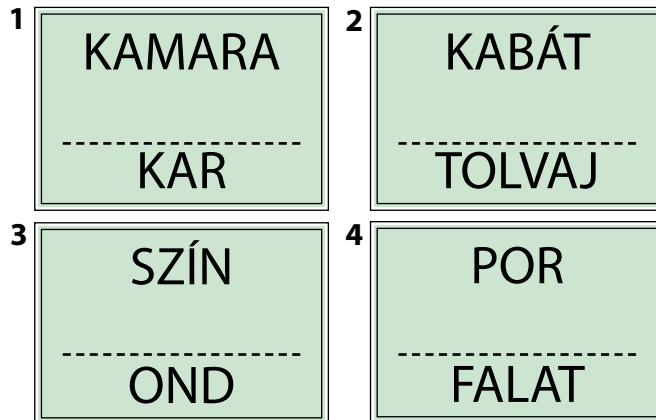
Szókihúzó

T	D	A	K	A	SZ	L	Ö	F
E	M	Á	L	O	M	Á	J	E
K	É	U	S	I	O	R	G	N
E	D	A	P	U	S	C	O	Y
N	E	Z	E	N	G	Ő	T	E
É	S	Ó	N	A	S	Z	A	G
G	E	T	O	G	N	A	H	E
Ö	T	A	N	O	G	R	O	T

„...ÖT napja, öt éje... Az ORGONA kezdete, s azóta csupa FÖLSZAKADT sajtós vagyok, ÁLOM és CSUPA zsenge sóvárgás, néma indulat, s az HANGOT követel, ÉNEKET, ZENGŐT, emberit, ÉDESET, mintha enélkül – így FENYEGET – nyomtalan halnék szét az egekbe, ahogy a májusi orgonaszag.”

Húzd ki a kiemelt szavakat a rácsból! A megmaradt betűkből összeolvashatod Szabó Lőrinc versének címét.

Ölelkező szavak

Olyan szót keress, amely mind a felső, mind az alsó szóhoz illik!

Játék a betűkkel

	A		Á	
	A		U	
	É		E	
	O		Á	
	Ú		O	

Írj oszloponként azonos mássalhangzókat az üres négyzetekbe úgy, hogy értelmes szavakat kapj eredményül!

„Izé”, „micsoda”, „hogyishívják”?

Mivel és miért töltjük ki a beszédünket?

Egy kis időre ne „izéljünk” az „izé” miatt, inkább izelgessük közösen a töltelékek tartott szavakat, hogy jobban lássuk, az „izé”, a „micsoda”, a „hogyishívják” és társaik milyen szerepet töltenek be a beszédben!

Noha az izét és a hasonló szavakat, mint a hát, tulajdonképpen, ugyebár, egyébként stb. máig a tunya gondolkodás jeleként tartják számon, beszéd-töltelékek nevezik, és ellenzik a használatát, az újabb kori nyelvi kutatások eredménye azt igazolja, hogy van szerepe, és nem fölösleges az izének és társainak a használata. A *nyest.hu* honlap például olyan kutatási eredményekről számol be, miszerint a töltékszavakkal kitöltött szüneteket tartalmazó történetekre jobban emlékeznek az emberek, mint a folyamatosan elmondott, vagy a köhögésekkel megszakított szövegre. A magyar

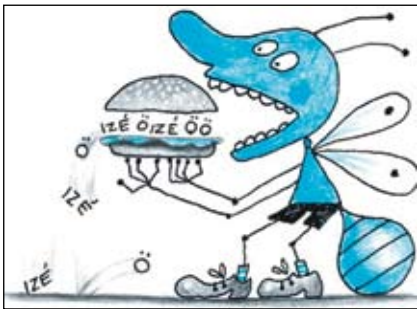
kutatások pedig azt eredményezték, hogy az izé, a *hogyhívják* és a *hogymondjam* lexikális kitöltőelemek, amelyek a beszédmechanizmus hibáinak a javítására használatosak.

Mi az oka annak, hogy szinte minden nyelvben megfigyelhető ez a jelenség? A magyarázat szerint a spontán beszédben szinte egyszerűen zajlik a mondanivaló megtervezése és kivitelezése, s e folyamatban gyakran zavarok lépnek fel, ekkor dobunk be „izéket”. Néha még nem tudjuk, mit akarunk mondani, ezért a kínos szünetet kitöltjük ilyen szavakkal. Máskor nem jut eszünkbe a megfelelő kifejezés, és egyszerűen helyettesítjük egy „izével”, de előfordul az is, hogy nem szeretnénk kimondani sértő szót, ezért „izét” használunk, pl. nem mondjuk ki, hogy utálatos valaki, csak azt, hogy olyan izé vagy, így mérsékeljük a kritikát. (Ismeritek a Kistehén együttes Olyan izé vagy című dalát?)

Az izének tehát számos funkciója van, szinte bármit ki tudunk fejezni a segítségével, igazi nyelvi *Jolly Joker*. Az előbeszéd alkotórészéről van szó, hiszen azért töltjük ki a beszédünket velük, hogy feloldjuk a szókeresés zavarát, szavakat pótoljunk, a durva kifejezéseket kevésbé bántó formákra cseréljük, időt nyerjünk, vagy épp fenntartjuk a beszélővel a kapcsolatot. Ez azért nem jelenti azt, hogy lépten-nyomon kell használni őket, ellenkezőleg, nem szabad túlzásokba esni.

A nagymértékű tiltás ellenére az izé címekben is szerepel. Például Szacsvey Sándor 1786-ban *Az izé purgatóriumba való utazása* címmel jelentetett meg szatirikus röplapot, később pedig az 1940-es évek közepén a *Pesti Izé* című vicclap élte virágkorát. De idegen nyelven íródott könyvek magyar fordításában is találunk izéket. Edith Nesbith *Five children and It* című ifjúsági regényét *Öt gyerek és az izé* címmel magyarították.

Orról orra, szagról szagra

Furcsa szerv az orr, hiszen felül van a gyökere, elöl a háta, alul a csúcsa, nyergén legfeljebb szemüveg lovagol, s többnyire olyasmibe ütik bele, amihez semmi köze.

Mégis fontos szerv, gyakran szerepel nyelvünkben. Aki szomorú, annak lóg az orra, aki sejt valamit, annak jó az orra, aki füllent, annak puha az orra, aki megsértődik, az felhúzza az orrát, aki szűk látókörű, az nem lát tovább az orránál...

Állítólag 16 féle szagot képes egymás után megkülönböztetni az átlagorr. A szaglás rendszeres edzéssel fejleszthető, így az illatszakmában, vagy élelmiszeriparban dolgozók eljuthatnak odáig, hogy bekötött szemmel akár több mint negyven szagot is felismerhetnek.

Bárhogy is, arckifejezésünk egyik markáns meghatározója orrunk milyensége. A lány részből, csontos és porcos vázból formálódott orr nélküli arc visszataszító, az ilyen arcot halálfejnek nevezzük. „Az orr az ember. Amilyen az orr, olyan a jelleme, a lelkülete” – mondta a XVIII. században működő híres svájci író, lelkész, fiziognómus, Lavater. A XV. század végén a bolognai Bartolommeo Cocle *A fiziognómia* című ké-

zikönyvében a következőket írja: „A nagy orr jó jel, akár hajlott, akár egyenes. Az ilyen emberek békések, de nem szégyenlősek, és nagyon értelmeseek. A pisze és lapos orrú emberek nélkülözik az értelmet, és szabad folyást engednek a hazudozásnak, hiúságnak és szeszélyeknek. Megbízhatatlanok, és bár ismerik a hazudozás hogyanját, elhiszik mások hazugságait.”

Az orr normális mérete általában az arc hosszának egyharmada. Az arc harmadánál hosszabb, széles, húsos orr nagy számítás.

A mai napig él Máttyás király nagy orrának legendája

Tudod-e?

Az orrüreg felső részének nyálkahártyájában helyezkedik el a szaglómézőnk. Nagysága alig 2 cm². Színe sárga. Az ember mintegy 4000 szag megkülönböztetésére képes.

Afrika

- Te, milyen messze van innen Afrika?
- Nem tudom, de nem lehet túl messze, mert a gyárba menet reggel mindig találkozom egy négerrel, és ő biciklivel jár.

Háztűznéző

A fiatalember háztűznézőbe megy, hogy kedvese apjával beszéljen:

- Uram, szeretném feleségül venni az ön lányát!
- A feleséggel már beszélt?
- Igen, de ha lehet, én mégis a lányánál maradnék!

Számol

- Mondja, Pista bácsi, maga mit szokott csinálni, ha este nem tud elaludni?
- Én, fiam? Elszámolok háromig, és már alszom is!
- Tényleg? Csak háromig?
- Van, hogy fél négyig is...

Mérges kígyó

A kiskígyó kérdezi a mamáját:

- Anyu, én mérges kígyó vagyok?
- Igen kisfiam.
- Az baj, mert a nyelvembe haraptam!

Smart

Robog egy mini Smart a belvárosban, benne utazik apa és fia.

- Apa, apa! Mi ez a magas fal mellettünk?
- Az a járdaszegély, fiam...

Hosszú név

Az indián bemegy a polgármesteri hivatalba azzal a szándékkal, hogy túl hosszú a neve, és szeretné megváltoztatni. Az adathívételnél a titkárnő megkérdezi:

- Jelenleg mi a neve?
- Szélsébesen szálló ezüst nyílvevő.
- És mi legyen az új név?
- Suttý!

A titkárnő

- Az álláshirdetésre jöttem, titkárnőnek.
- Foglaljon helyet a számítógép előtt!
- Igenis.
- Ne ott, kisasszony, az a kávéautomata.

Szerelempléma

- Képzeld, én annyira szeretem Hajnalkát, hogy már több száz szerelmes levelet küldtem neki!
- És hol tartotok?
- Beleszeretett a postásba!

Erősítőszer

- Idős bácsi az orvosnál:
- Jani bácsi, használt az erősítőszer, amit a múlt héten írtam fel magának?
- Nem tudtam letekerni a kupakját...

Sífelszerelés

- A hirdetésre telefonálok. Ön hirdetett meg egy sífelszerelést és egy after sífelszerelést?
- Igen.
- Megmondaná, kérem, hogy mi is az az after sífelszerelés?
- Két mankó!

Tüzér

A nagypapa a háborús emlékeiből mesél az unokáinak:

- Egyszer egy teljes századot tettem harcképtelenné, teljesen egyedül!
- Tényleg? Tüzér voltál?
- Nem... szakács!

Fék

- Rossz a kocsim fékje, javítsa meg!
- Rendben, hét végére meglesz.
- Hamarabb nem lehetne?
- Nem.
- De nagyon sürgős lenne.
- Ha ennyire siet, akkor minek a fék?

Munkaruhában

- Két munkaruhába öltözött férfi egymás mögött magasba tartott kézzel megy az úton. Oda lép egy harmadik fickó:
- Uraim, maguk meg miért mennek ilyen furcsán?
- A francba, Józsi! A gerendát otthagytuk!

Mosolyog

- Mi az, amikor a hamburger mosolyog?
- ???
- Kaján vigyor!

Három kívánság

- Közúti ellenőrzéskor igazoltatja a rendőr a jó tündért, aki így szól hozzá:
- Rendőr, a lelked mélyén jó ember vagy. Teljesítem három kívánságodat! Mit kérsz?
- Személyit, jogosítványt, forgalmi engedélyt!

Internetes kalóz

- Miről lehet felismerni az internetes kalózt?
- ???
- Webhely van az arcán.

Lapos tyúk

- A falusi udvarból kiszalad egy tyúk az útra. Elüti egy teherautó. A sofőr becsönget a házbá:
- Elnézést, de a tyúkjá kiszaladt elém, már nem tudtam fékezni!
- Semmi baj! Ez nem is az enyém, nekem sosem volt ilyen lapos tyúkom!

Paranoiás

- Egyik páciens a másiknak:
- Az orvosom azt mondta, hogy paranoiás vagyok.
- Igen? Ezt így kijelentette előttem?
- Hát, igazából nem mondta, de biztos ezt gondolta...

Építkezés

- Az építkezésen a főnök már tíz perce nézi az egyik munkást.
- Te, Pisti, mit keresel?
- Egy fél méter átmérőjű és kb. fél méter magas betonarabot.
- Erre 20 munkás kezdi el keresni. Fél órát keresgélnek, mire Pisti megszólal:
- Na, mindegy! Hagyjátok fiúk, majd leülök erre a gerendára.

Piroska és a nagy

- Nagymama, miért olyan nagy a szád?
- Nagymama, miért olyan nagy a szemed?
- Nagymama, miért olyan nagy az orrod?
- Jajj, Piroska, menj már innen azzal a nagytóval!

Bölcsek

Négy barát, Fehér, Fekete, Barna és Zöld úr a helyi sörözőben találkozik karácsonykor, hogy megajándékozza egymást. Mindegyikük színes inget ajándékozik valakinek, és mindegyikük inget kap ajándékba. Amikor a pultosnak próbálja felidézni a történeteket, csak a következő részletek jutnak az eszébe.

1. Egyik férfi sem adott vagy kapott ugyanolyan színű inget, mint a neve.
2. Fehér úr fekete inget ajándékozott.
3. Zöld úr Fekete urat ajándékozta meg.
4. Az ingek ugyanolyan színűek voltak, mint a négy barát neve.

Segítsen a pultosnak visszaemlékezni: ki mit adott kinek?

Megoldás:
3 lehetőséges megoldás van
1. Fehér úr fekete inget adott Barna úrnak. Fekete úr zöld inget adott Fehér úrnak. Barna úr fehér inget adott Zöld úrnak. Zöld úr barna inget adott Fekete úrnak.
2. Fekete úr barna inget adott Zöld úrnak. Fehér úr fekete inget adott Barna úrnak. Barna úr zöld inget adott Fehér úrnak. Zöld úr barna inget adott Fekete úrnak.
3. Fehér úr fekete inget adott Barna úrnak. Fekete úr zöld inget adott Fehér úrnak. Barna úr fehér inget adott Zöld úrnak. Zöld úr barna inget adott Fekete úrnak.

Latin közmondások

Alea iacta est.

A kocka el van vetve.

(Julius Caesar mondta, a mikor seregével átlépte a Rubicont, és Róma ellen vonult.)

Anima sana in corpore sano.

Ép testben ép lélek.

Dum spiro, spero.

Amíg élek, remélek.

Historia est Magistra Vitae.

A történelem az élet tanítómestere.

(A régi emberek hibáiból és erőnyeiből sokat lehet tanulni.)

Iustitia est regnorum fundamentum.

Az igazság az országok talpköve.

(Vagyis, erre lehet építeni.)

Modern közmondások

Ép hardverben ép szoftver.

Nézd meg a nevelőanyját, vedd el az élettársa második házasságából származó lányát!

Ritka, mint a fehér kóla.

Kétszer küldi el az e-mailt, aki gyorsan küldi el az e-mailt.

Jobb ma egy notebook, mint holnap egy szerver.

Ravasz, mint a sakkautomata.

A szomszéd gépe mindig gyorsabb.

Szövegszerkesztőből nem lesz vírusoló.

Ki mint install, úgy szörfözik.

Amilyen a login, olyan a bejelentkező képernyő.

Vág az esze, mint az intelligens mosópornak.

Mutasd a háttérképed, megmondom, ki vagy!

Bízzál Istenben, és mentsél rendszeresen!

Sok könyvtár közt elvész a file.

Aki korpa közé keveredik, megeshik a vegetáriánusok.

Közös számítógépnek tele van a gyökérkönyvtára.

A hazug embert hamarabb utoléri, mint a sánta robotot.

Több nap, mint virtual memory.

AKI KAPJA, MARJA...!

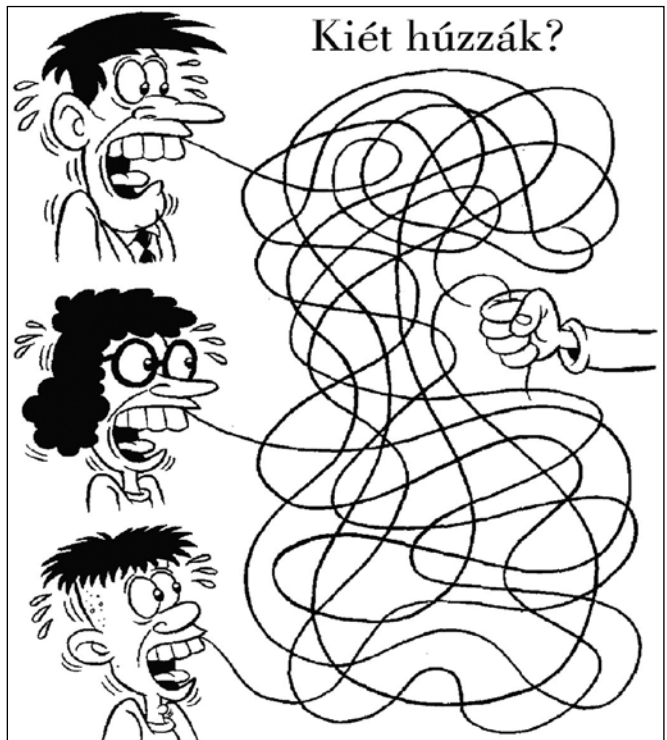

Dezso és Rezső jó barátok, csak most egy kicsit hajbakaptak. A civakodásnak a táská is áldozatul esett: kiszakadt belőle egy darab. Keresd meg, melyik kis számozott részlet illik a fehér folt helyére! A vita hevében egyéb sérülést is okoztak egymásnak a legények. Hogy hol? Keresd meg a hat betűjelles részlet helyét a rajzon, s kiderül, hol-mi sérült ruhán és testen!

Mi a negyedik?

Van négy hajóm egymástól mind 100-100 méterre, egy 3 evezősoros gálya, egy 3 árbócos vitorlás és egy csatahajó. Mi a negyedik?

Megoldás:
Tengeraltatóhajó vagy légihajó.

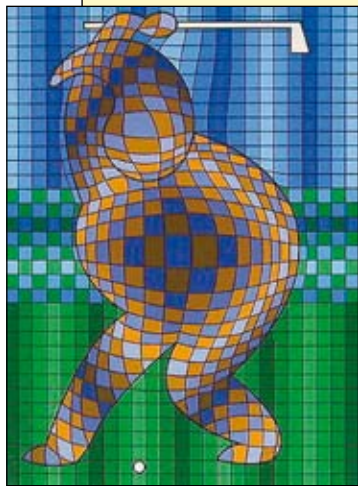
A helyes válasszal könyvet nyerhetsz

Nem volt nehéz megfejteni 11. számunk nyerevénykérdését, már csak azért sem, mert kivételesen kedves szerzetek a felvételen látható pumik, így nem nehéz fajtájuk nevét sem megjegyezni. Azért akadt olyan válasz is, miszerint a felvételen látható kutyusok pulik, csupán levágták a szőrüket. Ez a válasz sem jár messze az igazságtól, de mégis helytelen, a pumi ugyanis önálló kutyafajta, és egyben a helyes válasz is.

reszteződéséből. Így jött létre a pulinál rövidebb szőrű, lebecsakló fülű terelőkutya, amely gyorsan népszerű lett a pásztorok között, hiszen minden jószág mellett használható volt. Leggyakrabban a sűrű különböző árnyalataiban fordul elő, de van fehér, fekete és fákó színű is.

A beküldők közül a szerencse ezúttal a **csantavéri Bozsik Áron**ra, a Hunyadi János iskola ötödikesére mosolygott. Könyvjutalmát május elején postázzuk.

Következő kérdésünk: a felvételen egy golfozót láthatsz sajátos mozdulatban megörökítve. Igen ám, de ki készíthette az alkotást? E heti nyerevénykérdésünk tehát a következő: mely művész nevéhez köthető a mellékelt mű. Ha figyelmesen átolvasod mai számunkat, gyorsan rájössz a válasza. A helyes választ mielőbb küldjétek el a címünkre, egy szerencsés olvasónk könyvjutalomban részesül. Jelentkezéseket **április 20-áig** fogadjuk levélcímünkön: **Jó Pajtás, Vojvoda Mišića 1., 21000 Novi Sad,** vagy a **jopajtas.szerk@magyarszo.com** e-mail címen. A beküldőknek felhívjuk a figyelmét, hogy nevük mellett tüntessék fel osztályukat, iskolájuk nevét és lakcímüket. Köszönjük!

A pumi ma már a puli mellett legismertebb terelőkutya, és nemzeti örökségünk része. Kiváló kísérő- és sportkutya. A pumi őshonos fajtánk, Magyarország területén alakult ki a 17-18. század folyamán a puli és a merinói juhnyájakat hazánkba kísérő terrier jellegű pásztorkutyák ke-

Graffiti a zentagunarasi iskola falán

Ritka alkalmá nyílt április első hétféjén a zentagunarasi alkotókedvűeknek. Iskolájukba látogatott ugyanis Marko Stanković szabadkai graffitiművész, rajzó. Nemcsak annak a nyolc, a graffitizéssel ismerkedni vágyó, alkotókedvű lánynak

nyújtott örömet a műhelymunkával egybekötött foglalkozás, akik korábban már részt vettek egy effajta kiállításon, hanem a kész alkotásnak köszönhetően a zentagunarasi iskola fala is megszépült.

Sz. A.

A XX. KÖKETÁNC

énekes népi játék és néptánc vetélkedő pályázata

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének népzenei szakosztálya huszadik alkalommal hirdeti meg az általános iskolások énekes népi játék és néptánc vetélkedőjét.

A jelentkezők a következő kategóriákban és korcsoportokban versenyezhetnek: 1. énekes népi gyermekjáték – nagycsoportos óvodások, alsósok, 2. néptánc – alsósok, felsősök, 3. népszokások – mindhárom korcsoport, és lehet vegyes is. A vegyes és felsős korcsoportokban a fellépők tíz százalékánál ne legyen több a középiskolás tag. Szóló kategória ezúttal nem lesz.

A fellépők legfeljebb 5 perces műsort adhatnak elő. A csoportok létszáma nem haladhatja meg a 30-at. A kísérozenekek életkora nem számít, élő zenei kíséret vagy a csoport önálló éneke jön számításba. Egyénileg, csoportosan, iskolánként vagy művelődési egyesület által lehet benevezni. **2016. május**

20-án és 21-én tartjuk a vetélkedőt az óbencei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben. A versenyt szakzsűri értékeli és véleményezi. A **jelentkezési határidő 2016. április 30.**

Bővebb tájékoztatást a 064-81-95-216-es mobiltelefonszámon kaphatnak Szabó Gabriellánál. A jelentkezéseket a következő címre várjuk: Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör, Nikola Tesla 38., Pf. 51. 21220 Becse, a borítékra írják rá: **KÖKETÁNC**, vagy elektronikus levélben a szabogabriella848@gmail.com címre.

A következő adatokat kérjük: a csoport neve, az iskola vagy művelődési egyesület neve, lakcím, irányítószám, telefon, felkészítő pedagógus, művészeti vezető, koreográfus, a csoport létszáma, a zenekar létszáma, kísérő hangszerek, az összeállítás címe, a műsor ideje, kategória, korcsoport.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Maticе srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányá

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

69 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaiipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Viktor Rajnai Anita** ■ Állandó munkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/475-400-8 ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belöldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.com